

Hüseyin Ocak:

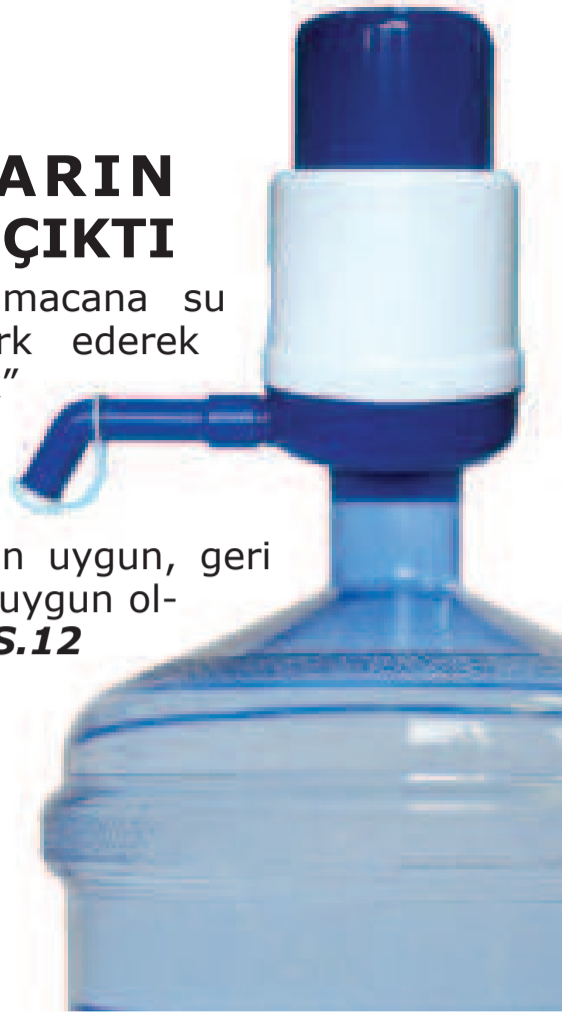
Mesele kişiler değil, sistemin kendisidir!

1995 yılında gözaltında kaybedilen Hasan Ocak'ın ağabeyi **Hüseyin Ocak** ile görüşerek, devletin işkenceci S.S. Ay'ı ödüllendirmesini yorumlamasını istedik.

S.9

SÜTÜ BOZUKLARIN SUYU DA BOZUK ÇIKTI

Bakanlık tartışmaların damacana su tüketimini etkilediğini fark ederek "sağlıksız şirketler olarak" az bilinen 20 su şirketinin adını açıkladı. Ancak laboratuvar incelemelerinde 55 numuneden 14'ünün uygun, geri kalan 41'inin ise kriterlere uygun olmadığı tespit edilmişti. S.12

meeydan

AYLIK ANARŞİST GAZETE
SAYI: 2
AĞUSTOS
2012
1 TL
www.meydangazetesi.org

İSTANBUL'DA ULAŞIM SORUNU ÇÖZÜLEMEZ

Gündelik hayatın ev-iş ekseninde sıkıştığı bir yaşam tarzını sürdürmek zorunda kalan İstanbullular, ulaşımsızlık sorununu her sabah evlerinden iş yerlerine, aynı şekilde iş yerlerinden evlerine dönerken yaşamaktalar. S.10

SOLAKLI VADİSİ DİRENİYOR

Karaçam ve Köknarlular vadilerinde HES inşa eden Okan Holding'i protesto etmek için Okan Üniversitesi Kadıköy Kampüsü'nde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. S.12

Av. Davut Erkan:

"Hak ve özgürlük mücadelesi veren insanlar, karşılarında devletin tahakküm mekanizmasını bulacaklarını bilmektedirler. Tam da karşına aldığı bir şeyi karşına bulmak sürpriz olmasa gerek." S.4

Yunanistan seçimlerini anlamak:

"Oy vermiyorum Örgütleniyorum"

Toplumsal mücadelelerin parlamenter yansıması olmadığı sürece başarılı devrim süreçlerine gidemeyeceğine yönelik tespitlerde de bulunan kesimler, Yunanistan topraklarındaki özyönetim deneyimleri, doğrudan demokrasi uygulamalarının siyasallığını tartışmak için hemen yakın coğrafyadaki(!) Chiapas'a bakabilirler. S.17

ZAPATİST KAHVE KOOPERATİFLERİ:

"YENİ BİR DÜNYA İÇİN EYLEMEYE BAŞLAMAK" S.20

DÖRT AYLIK ASKER VİCDANİ REDDİNİ AÇIKLADI

25 Temmuz'da İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi'nde düzenlenen basın toplantısında, dört aylık asker İsmail Gökhan Güneş vicdani reddini açıkladı.

Antalya'da askerlik yapan, izin için İstanbul'a gelen ve izin süresi dolmasına rağmen birliğine geri dönmeyen İsmail Gökhan Güneş, "Asla elime silah almayacağım, askeri üniforma giymeyeceğim, baskı ve şiddete boyun eğmeyeceğim, tek referansım inançlarım olacaktır. 4 ay gibi bir süre yapmış olduğum askerlik hizmetini reddediyorum. Vicdani reddimdir." diyerek vicdani reddini açıkladı.

İnanç sebebiyle askerlik yapmayacağını söyleyen Güneş; kişilik ve karakterinin, silah, şiddet, askerlik ve savaş

gibi argümanların bir parçası olamayacağını savunarak, "İnsanlık değerlerim ve temelde insan olmam sebebiyle zorla bana dayatılan askerliğim burada son bulmuştur." diye belirtti. Vicdani retçi İsmail Gökhan Güneş, bundan sonra birliğine geri dönse bile asla askeri üniforma giymeyeceğini söyledi.

Basın toplantısına Barış İçin Vicdani Ret Platformu, İHD İstanbul Şubesi Vicdani Ret Komisyonu ve İslami vicdani retçi Muhammed Serdar Delice de katılarak, Güneş'e destek verdi.

TEKİRDAĞ'DA ŞÜPHELİ ASKER ÖLÜMÜ

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde askerliğini yapan Kürt asker Nihat Bakır, 25 Temmuz günü birliğinden iki kilometre ötede ölü bulundu. Başından vurulmuş halde bulunan Bakır'ın "intihar ettiği" iddia ediliyor.

Ağrı nüfusuna kayıtlı erin ailesine söylenen "Oğlunuz intihar etti" iddiasına, Bakır'ın ailesi inanmadı. Nihat Bakır'ın kuzeni Şevket Bakır, Nihat'ın olaydan bir gün önce babasını arayarak, şakalar yaptığı, terhisine az bir süre kaldığı için çok mutlu olduğunu, "Sıkıntım yok. Üzülme. 27 günüm kaldı. Yakında geliyorum" dediğini aktardı. Şevket Bakır, "Nihat'ın ölmeden bir gün önce bir uzman çavuşla tartıştığını arkadaşları söyledi... İntihar açıklamasına kesinlikle inanmıyoruz. Döndüğünde evlenecekti. Neden intihar etsin. Kesinlikle inanmıyoruz. Öyle biri değildi" dedi. Bakır, olayın peşini bırakmayacaklarını söyleyerek, ölümün araştırılmasını istedi.

Nihat Bakır'ın ölüm sebebi, cenazesinin yollandığı İstanbul Adli Tıp Kurumu'nda yapılacak otopsinin ardından belli olacak. Nihat Bakır'ın ölümünün ardından yalnızca 2012 yılı içerisinde "şüpheli şekilde ölen" askerlerin sayısı 26 oldu.

T.C.'ye Bir Vicdani Ret Mahkumiyeti Daha

Vicdani retçi Halil Savda'nın ardından vicdani retçi Mehmet Tarhan da Türkiye Cumhuriyeti'ne açtığı davayı kazandı. Mehmet Tarhan'ın kazandığı dava Türkiye'nin AİHM'deki altıncı vicdani ret mahkûmiyeti oldu.

Vicdani retçi Mehmet Tarhan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde(AİHM) açtığı davayı kazanarak Türkiye'yi tazminat ödemeye mahkûm ettirdi.

Tarhan, 21 Ekim 2001'de vicdani reddini açıklayarak askere gitmeyeceğini kamuoyuna ve basına deklare etmişti. 8 Nisan 2005'te gözaltına alınan, askerlik muayenesi için zorla hastaneye götürülen ve "eşcinsel olması sebebiyle" çürük raporu verilerek istenen Tarhan, bu durumu "militar sistemin kendi çürüklüğü" ola-

rak nitelendirmişti. Bunun ardından tutuklanan ve cezaevinde kaldığı süre içerisinde fiziksel ve psikolojik şiddete

maruz kalan Tarhan, hem yerel hem de uluslararası savaş karşıtı gruplardan aldığı desteğin etkisiyle 9 Mart 2006 tarihinde Askeri Yargıtay Daireler Genel Kurulu kararı uyarınca tahliye edilmişti.

AİHM, askerlik hizmetini yapmayı reddeden ve saçı yedi asker tarafından zorla kesilen Mehmet Tarhan'ın, "insanlık dışı veya küçük düşürücü muameleye maruz kaldığı ve düşünce, vicdan ve din özgürlüğünün ihlal edildiği" gerekçesiyle Türkiye'yi 12 bin Euro ödemeye mahkûm etti.

VİCDANİ RETÇİ TAYFUN GÖNÜL HAYATINI KAYBETTİ

İlk vicdani retçi ve anarşist Tayfun Gönül, geçirdiği kalp rahatsızlığı nedeniyle uzun bir süre yoğun bakımda tedavi görmüştü. Tedavinin olumlu gitmesi üzerine hastaneden taburcu olan Tayfun bu yıl düzenlenen 15 Mayıs Dünya Vicdani Retçiler Günü'ne de hasta yatağından gelerek katılım göstermişti. Fakat Tayfun, 30 Temmuz'da yeni bir kalp krizi daha geçirdi. Uzun süren tedavi süresince bedeni yorgun düşen

Tayfun'un kalbi bir kalp krizini daha kaldıramadı ve 54 yaşında aramızdan ayrıldı.

Tayfun Gönül'ü son yolculuğuna uğurlamak için farklı şehirlerden de gelen tüm dostları Zincirlikuyu Mezarlığında bir araya geldiler. Tayfun'un vasiyeti üzerine, cenaze dini tören yapılmaksızın müzik eşliğinde Kilyos Mezarlığı'na götürüldü ve sonsuzluğa uğurlandı.

"NE MUTLU COCA COLA İÇENE!"

Katil şirket The Coca-Cola Company, 2008 yılında CEO'su olarak atadığı ve ardından 2009 yılında Yönetim Kurulu Başkanlığı'na getirdiği Muhtar Kent'in ardından; yeni yönetim yapılanması çerçevesinde, Avrasya ve Avrupa Grup Başkanlığı yapan **Ahmet Bozer**'i Amerika kıtası dışındaki tüm ülkeleri kapsayan uluslararası faaliyetlerin yürütüleceği **Coca-Cola International**'in başkanlığına getirdi.

Yıllarca Kolombiya, Guatemala, Türkiye, Çin, Meksika, El Salvador, Hindistan ve daha birçok yerde sendikalı işçilerini işten atan, dövdüren, öldürterek gündeme gelen The Coca-Cola Company, küresel anlamda yönetimini üçe ayırdı. Kuzey Amerika ve Güney Amerika'yı kapsayan Coca-Cola Americans, Bottling Investments Group (BIG) ve Amerika kıtası dışındaki tüm ülkeleri kapsayan uluslararası faaliyetlerinin yürütüleceği Coca-Cola International olan yeni üçlü yönetimde, Coca-Cola International 'in başına 2008 yılından bu yana

Raflardan Coca-Cola alın!

Nasıl olsa bizim Muhtar'la Ahmet'in Colası

93 ülkenin bağlı olduğu Avrasya ve Afrika Grubu'nun Başkanlığı'nı yürüten Ahmet Bozer getirildi. Ahmet Bozer, bu şirketin işçilere karşı yapmış olduğu dövdürme veya öldürtme politikalarına hiç uzak değil. 5 Aralık 1996 yılında Coca-Cola'nın Bebidas y Alimentos şişeleme fabrikasının önünde paramiliter güçlerce vurulan iki işçinin öldürüldüğü tarihte, Coca-Cola'nın şişeleme bölümünün finansal direktörlüğünü yapıyordu. Son yapılanmayla beraber Muhtar Kent'ten Ahmet Bozer'e, The Coca-Cola Company'nin üst yönetiminin artık "Türklerin elinde" olduğu söyleniyor. Coca-Cola Company'nin küresel bir şirket olduğu, her ülkede en az on, merkezinde de yüzlerce yöneticisinin olduğu düşünülürse bu yöneticilerin kendi ülkelerinde isimlerinin bir iftihar vesilesi olarak algılanması, o ülkelerdeki satışı oldukça olumlu etkiliyordu.

"Raflardan Coca-Cola alın, nasıl olsa bizim Muhtar'la Ahmet'in Colası"

OLİMPİYAT "OYUNLARI"

İngiltere'de düzenlenen 30. Yaz Olimpiyatları'nın açılış törenlerinin sponsoru; İngiliz sömürgelerinde faaliyet gösteren DOW Kimya şirkettir. 27 milyon Pound'a mal olan açılış törenlerinde, on bin gönüllü, koreografilerde rol aldı. Törenlerin sponsorluğunu yapan DOW'a bağlı Union Carbide'in Hindistan'ın Bhopal eyaletindeki böcek ilaç tesislerinden, 2 Aralık 1984'te gaz sızıntısı meydana gelmişti. Sızıntının hemen ardından 7000 civarında insan binlerce kiloluk kimyasal maddenin etkisiyle yaşamını yitirmiş, sonraki 20 yılda da toplam 15 bin kişi ölmüştü. Şirketin yol açtığı felaketin üzerinden 28 yıl geçmesine rağmen bölge hala tam anlamıyla temizlenemedi.

Binlerce insanın ölümüne yol açan şirketlerin, imajını yenileyeceği olim-

piyatlar için alınmış olan güvenlik önlemleri de dikkat çekici. 1972 Münih Olimpiyatları'nda Filistinli gerillaların İsrail kampını basmasını ve 2005'te yaşanan metro olaylarını bahane eden Britanya hükümetinin güvenlik önlemlerini abarttığı açıktır. Bunun Britanya Devleti'nin 1956'da Süveyş Krizi'nden bu yana gerçekleştirdiği en kapsamlı seferberlik olduğu belirtiliyor. 18000 asker, 2000 özel güvenlik ve 12000

DOW, olimpiyatların açılış sponsoru, BP ise Türkiye Cumhuriyeti gibi üçüncü dünya ülkelerinin sporcu sponsoru.

polis görev aldığı şehirde çok fazla kontrol noktası, devriye ekipleri, keskin nişancı, füze rampaları ve jetler bulunuyor. Son olarak Libya'ya yönelik NATO saldırısında kullanılmış olan Britanya donanmasının en büyük uçak gemisi de tam donanımlı haliyle Thames Nehri çıkışında konuşlanmış durumda.

Britanya hükümetinin savaşa hazırlanır gibi olimpiyatlara hazırlanmasının arkasında Ortadoğu ve Afrika'da uyguladığı sömürü politikasının etkisi var. Bu bölgelerdeki direniş hareketlerinin olimpiyat süresince çeşitli eylemler gerçekleştirme ihtimali oldukça yüksek. Ayrıca ülke içindeki kemer sıkma politikasının yarattığı gerginlikle birlikte geçen sene çıkan isyanlar göz önünde tutulursa, Britanya hükümetinin çekinmesi oldukça anlaşılır. Örneğin olimpiyatlar süresince Demiryolu İşçileri Sendikası, Kamu İşçileri Sendikası ve Tren Sürücüler Sendikası'nın fazla mesai ücretlerinin ödenmemesiyle alakalı greve gideceklerini açıklamalarına karşın Britanya hükümeti, grevleri yasaklamaya kalkışarak, açıkça gerginliğini göstermiştir.

Britanya hükümeti bu çekinceleri ve gerginliği birer bahaneye dönüştürerek toplumu terörize etmek de istiyor olmalı. Neticede Suriye veya İran'la gerçekleşebilme ihtimali olan bir savaş öncesi buna da ihtiyacı var.

Olimpiyat açılışında Britanya toplumunun gelişmesini anlatan bir mizansen oynandı. Başlangıçta sevimli bir Britanya köyüyle başlayan mizansen, köylerden şehirleşmeye uzanırken, sanayileşmeyle gelişen toplumun teknolojikleşen yaşamıyla bitti.

Mizansende olimpiyat halkalarını demir çelik işçileri dövdüren değinilmeyen ise Britanya'nın sömürgeciliği.

MAHKEMELERDEN BEKLENEBİLECEK SON ŞEY:

A D A L E T

Kanunlar, adliyeler ve bir bütün olarak hukuk düzeni adaleti sağlamak için değil; adaletsizliklerin üstünü örtmek ve adalet taleplerini bastırmak için kurulmuş bir mekanizmanın parçalarıdır.

Haksızlıklara karşı çıkmanın bedeli her zaman ağır, daha yaşanması bir dünya isteği hep yöneticilerin "adalet" mekanizmalarında mahkûm olmuştur. Kanunları da istediği şekilde değiştiren bu "adalet sağlayıcıları" insanları önce karakollara sonra da hapsedenlere kapatarak kendi iktidarlarını sağlama almaya çalışmışlardır.

Kapitalizmin yeni bir evreye girdiği günümüzde bir dizi ekonomik sebepten ötürü, başta Avrupa Birliği gibi uluslararası "kriterler" uygulanmaya sokulmak istense de geleneği İttihat ve Terakki'ye dayanan, Cumhuriyet sonrasında her 10 yılda bir darbeler düzenine alışkın olan yönetim, şimdilerde iktidarının sarsılması tehdidiyle iyice paranoyaklaşmış, topluma uyguladığı baskı ve şiddet politikasını daha da arttırarak, 12 Eylül Darbesi rakamlarını çok çok aşan sa-

yıda kişiyi duvarlar ardına kapatmıştır. En temel hak ve özgürlükleri için mücadele edenleri, topraklarına sularına sahip çıkan yaşam savunucularını biber gazla-

yla öldürerek "demokrasizlik" oyununu oynamayı sürdürmektedir.

Örneğini en son 1 Mayıs tutuklamaları ile göreceğimiz bu baskı ortamı

ile neyin amaçlandığını konuşmak üzere, hem bu davanın avukatlarından hem de yaşadığımız topraklarda son 30 yıldır süren savaşa dair en ciddi karşı duruş-

lardan olan vicdani retçilerin de avukatlığını yapan Davut Erkan'a yöneliyoruz sorularımızı.

Meydan: Merhaba. Öncelikli olarak, sizin her gün görev yaptığınız İstanbul Adalet Sarayı için Avrupa'nın en büyük adalet sarayı dendiğini dikkate alırsak Türkiye'de gerçekten adalet var diyebilir misiniz?

Av. Davut Erkan: Merhaba. Eğer bu soruya içerisinde bulunduğumuz adalet sarayları bağlamında cevap verecek olursak; kanunlar, adliyeler ve bir bütün olarak hukuk düzeni adaleti sağlamak için değil, adaletsizliklerin üstünü örtmek ve adalet taleplerini, bastırmak için kurulmuş bir mekanizmanın parçalarıdır. Bu nedenle mahkemelerden beklenebilecek son şey bence adalet olur.

Ceza Mahkemeleri kural olarak maddi gerçeği ortaya çıkarmak ve kanunları bu maddi gerçeğe uygulamakla yükümlüdür. Ancak özellikle siyasi angajmanı açık olan "özel görevli-özel yetkili" mahkemelerde maddi gerçeklerin açığa çıkartılması bir yana çoğu kez gerçeklerin yargı organları eliyle çarpıtıldığını ve bu yolla muhaliflerin bastırıldığını çalışıldığını görüyoruz. Bu anlamda adaletin varlığından söz

etmek mümkün değil.

Meydan: 1886'dan bu yana birlik ve mücadele günü olan 1 Mayıs yürüyüşüne katıldığı için bir çok anarşist, üyesi olduğu derneklere, kolektif mekanlara ve bireylerin evlerine eş zamanlı baskınlar yapılarak gözaltına alındı. Kamuoyunu ikna edebilmek için anarşistlerin meşru faaliyetleri medyada birer "terör" suçu olarak yansıtıldı. 3 günlük gözaltı süreci sonucunda savcılık tarafından 9 anarşist tutuklanarak cezaevine kondu. Bir hafta sonra ikinci gözaltı dalgasında evlere yapılan baskınlarda 5 anarşist daha tutuklandı. Siz bu süreçte gözaltına alınan ve tutuklanan anarşistlerin avukatı olarak bu operasyonları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Erkan: Son zamanlarda toplumda yükselen bir anarşizm gerçeği var. Yıllardır bu coğrafyada sürmekte olan savaşın durdurulması noktasında vicdani ret hareketini örmeye çalışan, HES, nükleer ve benzeri ekolojik yıkımlarla talan edilen toprağı, suyu ve yaşamı savunan, insan haklarından

hayvan haklarına yeryüzü için mücadele veren; cinsiyetçi, eril kültüre karşı çıkan ve tüm ezilenlerle dayanışma ağlarını büyütmeye çalışan bir anarşizm gerçeği. İşte bu gerçeklik iktidarın statükosunu sarsma noktasında bir tehdit unsuru oluşturmaktadır ki devlet yüzünü bu sefer de anarşistlere çevirdi. Bu nedenle 1 Mayıs'a katıldıkları gerekçesiyle 60 civarında kişi gözaltına alındı. Devlet bu olayda da bir örgüt peşindeydi ve bu dosyada da anarşistleri yargılamak isterken tüm bu kişileri tek bir çatı altında düşünmüş olmalı. Oysa anarşizm, sosyalist gruplarda olduğu gibi farklı anlayışlarda hareket eden, devletin alıştığının aksine sosyalizmden farklı olarak dikey değil yatay örgütlenen, böyle olunca da ortada bir hiyerarşi yani yöneten ve yönetilen ilişkisi barındırmadığından, "anarşist bir örgüt" yaratma adına bir ucube soruşturma ortaya çıkarıldı savcılık tarafından.

Dava dosyası tamamen 1 Mayıs günü bankalara ve özel şirketlere anarşistler tarafından verilen zararın bir intikamının alınması biçiminde sürdürüldü. Sorgulamada sorulan sorular, o gün orda olan kişileri belirleme-

den çok, anarşizm fikriyatına mensup olan bu kişilerin diğer tüm faaliyetlerinin de sorgulanması, kişilerin suçlanması haline döndü. Delil olarak kabul edilmesi mümkün olmayan, teknik kiple elde edilmiş telefon konuşmaları ile anarşistler, düşüncelerinden dolayı suçlandı ve kamuoyunu rahatlatmaya yönelik olarak gözaltına alınan 60 civarı kişiden 15'i tutuklandı.

Meydan: Torba bir operasyonla anarşist düşüncüyü ve birçok anarşisti yargılamaya çalışan zihniyet sizce bu dosyadan ne çıkarabilir? Yaşadığımız coğrafyadaki anarşist hareketi nasıl etkiler?

Erkan: Özel yargılama usulleri ile ve düşman Ceza Hukuku mantığıyla yapılan bir soruşturma olsa da hukuki anlamda bu davadan bir terör örgütü yaratılması imkânsızdır. Zaten tutuklanan kişiler yalnızca kamu malına zarar vermek ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet etmek şüphelisi olarak tutuklandılar. Anarşist hareket bu topraklarda daha önce böylesi bir operasyonla karşı karşıya kalmamıştı. Anarşizm içerisindeki çeşitlilik de göz önüne alındığında bazı kırılmalar

yaşanması muhtemeldir. Ancak genel olarak hak ve özgürlük mücadelesi veren insanlar, karşılarında devletin tahakküm mekanizmasını bulacaklarını bilmektedirler. Tam da karşına aldığın bir şeyi karşında bulmak sürpriz olmasa gerek.

Son zamanlarda toplumda yükselen bir anarşizm gerçeği var. Yıllardır bu coğrafyada sürmekte olan savaşın durdurulması noktasında vicdani hareketini örmeye çalışan, HES, nükleer ve benzeri ekolojik yıkımlarla talan edilen toprağı, suyu ve yaşamı savunan, insan haklarından hayvan haklarına yeryüzü için mücadele veren; cinsiyetçi, eril kültüre karşı çıkan ve tüm ezilenlerle dayanışma ağlarını büyütme çalışan bir anarşizm gerçeği.

Meydan: Tutuklu 15 anarşistin son durumlarına ilişkin neler söyleyebilirsiniz?

Erkan: 1 Mayıs'a katıldığı için onlarca kişi sabahın 5'inde evleri basılarak gözaltına alındı ve bunlardan 15 kişi halen tutuklu. Somut delillere dayanmayan birçok dosyada olduğu gibi bu dosyada da gözaltındaki birkaç kişi korkutularak, baskı ile hem kendilerini ve hem de tanımadıkları kişileri suçlayan ifadelerle imza atmaları sağlanmış. Bu gerçeği ve hukuka aykırı ifadelerle dayanılarak aylardır cezaevinde tutuluyorlar ve daha ne kadar tutulacakları da belli değil.

Özgürlüğünden yoksun bırakılmış birinin içinde bulunabileceği durum malum. Özellikle davanın ne zaman açılacağına ilişkin belirsizlik ciddi anlamda rahatsızlık yaratıyor. Sağlık problemleri olan tutuklular, eğitimine devam edemeyen veya tutukluluğu dolayısıyla aileleri zor durumda kalan kişiler var. Bunun ötesinde bir moral bozukluğu yok gözlemlediğim kadarıyla.

Meydan: Sıkıyönetim Mahkemeleri, ÖYM, DGM... Tüm bu özel yargılama sistemleri neyi hedefliyor? Neden Ceza Mahkemeleri'nin dışında bu tür mahkemeler kuruluyor?

Erkan: Özel Yetkili Mahkemeler, siyasal muhaliflerin diğer vatandaşlardan ayrı yargılama rejimlerine tabi olması amacıyla kurulan mahkemelerdir. Bu mahkemelerde esas olan hukuk değil, cezalandırmadır. Bu anlamda da yargılamalar göstermeliktir. Ceza Hukuku'nun en temel ilkeleri dahi bu mahkemelerde geçmez. Ceza Hukuku'nda kişileri cezalandırmak için yasalara göre suç teşkil eden bir eylemlerinin ispatlanması gerekirken "Özel" Mahkemeler'de kişilerin düşünceleri ve siyasal aidiyetleri delil olarak gösterilerek, çoğunlukla örgüt üyeliğinden cezalar verilmektedir. Hiçbir şiddet eylemine katılmamış, suç

sayılan hiçbir eylemi olmayan bir kişi, salt silahlı bir örgütün programında yer alan düşünceleri paylaştığı için o örgütün üyesi olmakla suçlanabiliyor ve ceza alabiliyor örneğin. Örneğin silahlı örgüt anadilde eğitim istediğinde, anadilde eğitim isteyen herkes örgüt üyesi olmakla suçlanabiliyor.

Bu kapsamda baktığımızda "Özel" Mahkemeler; muhalefeti yok etmek, toplumu tek tip insancıklardan oluşan homojen ve itaatkâr bir kitleye çevirmek için kurgulanmış mekanizmalardır.

Meydan: Uygulamaya sokulan yargı paketleri sonrasında kişilerin adil yargılanma hakları ile ilgili ne tür gelişmeler oldu?

Erkan: Yargı paketleri adil yargılanma hakkının tesisinden çok İnsan Hakları Mahkemesi'nden verilen ihlal kararlarını engellemek; hükümetin işine gelmeyen bazı kanunları çaktırmadan değiştirmek gibi amaçlarla gerçekleştirilen değişikliklerdir. Uygulamada yaşanan bazı hukuksuzluklar bu yargı paketleri ile hukuk koruması altına alındı. Bazı değişikliklerse, toplumun gazını alamaya yönelik, göstermelik, içi boş değişikliklerden ibaret. Adil yargılanma konusunda görüntüden başka bir değişiklik yok. Mesela tutuklamalar aynen devam ediyor, tek fark tutuklama gerekçesine birkaç cümle daha eklenmesi.

Meşru hakların savunulması elbette yine meşruiyetini haklılığından alan vasıtalarla olacaktır. Yöntem meselesi ise şüphesiz somut durumun ve öznel belirleneceği bir meseledir. Ancak her halükarda gerekli olan, toplumsal dinamikler arası dayanışma ağlarının örülmesidir. Aksi takdirde hak ve özgürlük mücadelesi statükonun karşısında ezilecektir.

Meydan: Kamuoyunda bazı kesimler tarafından çok sıkıntı yaratan bir uygulamada yargı paketiyle birlikte eski ülkücü katillerin salıverilmesi oldu. Ancak halen 12 Eylül mahkemelerinde yargılanıp mahkûm olmuş sol görüşlü birçok kişi cezaevinde. Bu uygulamayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Erkan: Torba yasalar/paketler, değişik hesaplarla yapılan birçok yasa değişikliğinin gizlenerek toplumdaki kaçırılması için kullanılıyor. Cinayetten mahkûm ülkücülerin affına yönelik bu değişiklik de itiraf edildiği üzere, özel olarak yerleştirilmiş bir hükmün sonucuydu. Bunun altında yatan ise siyasal iktidarın milliyetçi kesimle uzlaşmasıdır.

Meydan: Eskiden polis "biz yakalıyoruz, mahkemeler bırakıyor" deyip yakaladığı kimselere cezasını kendisi vermeye çalışırdı. İşkence, gözaltında kayıplar hep bu algının bir ürünü. Şimdi işkence bitti deniyor. Ama cezaevlerine baktığımızda henüz suç sabit

olmayan binlerce kişi tutuklu. Bu konudaki görüşlerinizi alabilir miyiz?

Erkan: Türk mahkemelerinde tutuklama adeta bir peşin cezalandırma işlevi görüyor. Bir kişinin suç işlediği adil bir yargılama ve kesin delillerle sabit olmamış olsa dahi suç işlediğinden şüphe duyulan kişiler tutuklanıyor ve uzun süre mahkeme önüne çıkarılmayı bekliyorlar. Eski işkence yöntemleri daha çok kişiye yönelik, toplumun gözünden kısmen uzakta uygulanıyordu. Ancak şimdi tutuklamalar hukuk kılıfı altında, toplumu hizaya getirmek için kullanılan farklı bir işkence çeşidi olarak uygulanıyor. Kişi aleyhine hiçbir delil olmaksızın operasyonlar yapıp onlarca kişi gözaltına alınıyor, daha sonra bu kişilerin aleyhine deliller elde edilmeye çalışılıyor. Esasen birçok dosyada deliller kişilerin ev aramalarından ve yasal siyasal etkinliklerinden ibaret oluyor. Buna rağmen iddianamenin hazırlanması ortalama 5-6 ayı buluyor. Mahkemeler de 2-3 ay sonraya duruşma günü verdiğinde toplam süre 7-9 ay gibi bir süreye tekabül ediyor. Ceza yargılamasında asolan tutuksuz yargılama ve tutuklama istisnai bir hal olmasına rağmen, Özel Mahkemeler'de tutuksuz yargılama istisna haline gelmiş bulunmakta.

Meydan: Ergenekon, Balyoz, KCK gibi kamuoyunun dikkatle takip ettiği davalar var. Bu davaların gerçekten suçları cezalandırmak amaçlı olduğunu düşünüyor musunuz? Yoksa bu davalar üzerinden belli fikirler yargılanmak mı isteniyor?

Erkan: Ergenekon ve Balyoz gibi davalar ile KCK davalarını ayrı ayrı değerlendirmek gerekir. KCK davaları öncelikle Kürt siyasal hareketini ve nihayet tüm toplumsal muhalefeti susturmak, etkisiz kılmak ve cezaevlerine tıkmak için geliştirilmiş bir proje. Bu davalarda kişiler değil, bir halk ve o halkın siyasal temsilcisi olan bir parti yargılanmakta. Bu davada yargılanan kişilere isnat edilen fiillerin büyük bir çoğunluğunu parti faaliyetleri oluşturuyor. Parti kapatmanın çözüm olmadığını anlayan siyasal iktidar, bunun yerine o partinin tüm üyelerini cezaevine atarak, o partiyi işlemeze hale getiriyor. Aynı zamanda bu davalarla bir korku iklimi yaratılarak, toplumun pasifize edilmesi amaçlanıyor.

Ergenekon ve Balyoz davaları ise şimdiye kadar devlet nezdinde meşru iktidar odakları olan bazı kesimlerin, bugünün siyasal iktidarı ile çatışma-

larından doğan davalar. Bu davalar her ne kadar darbe karşıtlığı üzerinden kurgulanmakta ise de bu operasyonların mimarlarına bakıldığında, bir başka darbeci-tahakkümcü geleneğinin oluşturulmasının esas amaç olduğu kendini ele veriyor. Burada ceza hukuku anlamında bir yargılamadan ziyade çeteler arasındaki bir hesaplaşmadan bahsetmek daha doğru olacaktır.

Bu kapsamda baktığımızda "Özel" Mahkemeler; muhalefeti yok etmek, toplumu tek-tip insancıklardan oluşan homojen ve itaatkâr bir kitleye çevirmek için kurgulanmış mekanizmalardır.

Meydan: Birçok gazetecinin de tutuklandığı, halkın haber alma hakkının bile olmadığı günümüzde bu toplumsal dinamikler sizce ne yapmalı?

Erkan: Hak ve özgürlükler mücadelesi kaçınılmaz olarak, o hak ve özgürlükleri gasp eden statüko ile karşı karşıya gelmeyi gerektiriyor. Özellikle muhalefetin kendisini biraz gösterdiği dönemlerde tahammülsüzlük had safhaya çıkıyor ve hukuk dışı yöntemlerle muhalefet bastırılmaya çalışılıyor. Bu bağlamda, yöntemi ne olursa olsun her türlü mücadele devletin gözünde "terör" faaliyeti olarak lanse ediliyor. Bu lansmanı sağlayan en önemli güç tabii ki medya. Özgür medya da hapisanelere tıkılınca toplum, sağır edici tek tip bir propagandaya maruz kalıyor.

Meşru hakların savunulması elbette yine meşruiyetini haklılığından alan vasıtalarla olacaktır. Yöntem meselesi ise şüphesiz somut durumun ve öznel belirleneceği bir meseledir. Ancak her halükarda gerekli olan, toplumsal dinamikler arası dayanışma ağlarının örülmesidir. Aksi takdirde hak ve özgürlük mücadelesi statükonun karşısında ezilecektir.

Meydan: Görüşlerinizi bizimle paylaştığınız için teşekkür ederiz.

Röportajdan sonraki gelişmelere göre avukatların öne sürdüğü görevsizlik itirazı savcılık tarafından kabul edildi. Buna göre mevcut soruşturma Özel Yetkili Savcılık tarafından değil; Genel Savcılık tarafından yürütülecek.

Yani soruşturma artık terör değil, kamu malına zarar verme kapsamında devam edecek.

Yalınayak yürüyoruz

yalinayak@meydangazetesi.org

Devlet, bu topraklarda düşüncesinden korktuğu sayısız insanı, kapattığı hapishanelerde psikolojik ve fiziksel bir çok saldırıya maruz bırakmıştır ve bırakmaktadır. 12 Eylül Darbesi döneminde tutsaklar; devletin kendilerine dayattığı tek tip elbise giyme zorunluluğunu reddettikleri için, mahkemelere çıplak, yalınayak çıkmak durumunda kalmışlardır. Ve yalınayak olmak, işkenceye karşı direnişin göstergesi olmuştur.

İletişim cezaları

Cezaevlerindeki tutsaklar, hapishane yönetiminin keyfi tutumlarıyla disiplin cezalarına çarptırılıyor. Bazen bir türkü söylediklerinde, bazen ezilenlerin birlik ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ı kutlamak için slogan attıklarında, yaşanan bir adaletsizlik karşısında tepkisini sloganlarla dile getirdiklerinde ya da herhangi bir yere götürülürken uzaktan gördükleri diğer tutsaklara selam verdiklerinde disiplin cezalarıyla karşı karşıya kalıyorlar. Disiplin cezaları arasında en çok uygulanan ceza ise iletişimden men cezasıdır. Bu cezaya çarptırılan tutsakların çoğu, üç kişilik ya da tek kişilik hücrelerde kalıyor.

Çoğu hapishanede, 9 saatlik sohbet hakkı uygulanmıyor. Aynı havalandırmayı kullanamayan onlarca tutsak var. Ve tutsaklar sınırlı sayıda (üç kişi) görüşçüye, haftada bir telefon etme ve haftada bir kapalı görüş ile ayda bir açık görüş hakkına sahip. Kapatılan bu insanlar, verilen iletişim cezaları yüzünden aylarca, bazen yıllarca görüşlere çıkamıyor, telefon edemiyor, mektup yollayamıyor ve mektup alamıyor.

Verilen iletişim cezaları, hapishanelerde farklı şekillerde uygulanabiliyor. Bazı tutsaklar sadece haftada bir kapalı görüşe çıkabiliyor ve sadece ayda bir mektup alıp cevaplayabiliyor. Bazıları açık-kapalı hiç bir görüşe çıkamıyor, sadece mektup yazabiliyor ve telefon edebiliyor. Bazıları ise mektup

da yazamıyor, telefon da edemiyor... İnsandan, sohbetten uzaklaştırılarak, zaten zor olan hapishane koşulları, onlar için daha da zorlaştırılıyor.

Devletin ve hapishane yönetiminin dayatmalarına karşı olan tutsaklara verilen iletişim ve benzeri cezalar, insani duygulardan ne kadar uzaklaşıldığı gözler önüne sermektedir. Bu cezalar karşısında yıllarca direnmiş ve hala direnmekte olan tutsaklar ise iradelerine, kimliklerine sahip çıkmaktadırlar.

Her şey dilekçe ile

Duvarlar ardına kapatılan insanlar, tutsaklıklarının ilk dakikalarından itibaren hapishanede geçirdikleri süre boyunca, orada yapacakları her şey için bir dilekçe vermek zorundadır. Bu uygulama yüzünden tutsaklar, en temel ihtiyaçlarını bile hapishane yönetimine dilekçe vererek karşıyorlar. Yatak, su, haftalık kantin alışverişi, berber, kütüphane, gazete, spor faaliyetleri, kaldıkları hücrede ortaya çıkan herhangi bir teknik aksaklık ve daha birçok şey için, tutsakların dilekçe vermesi zorunlu kılınmıştır. Bu uygulama ile, tutsaklara yukarıda saydığımız tüm yaşamsal ihtiyaçlar için dilekçe verilerek, adeta hapishane içinde hapishane yaratılmaktadır. Hapishaneleri, otoritesinin tam anlamıyla hayat bulduğu ve hüküm sürdüğü yerler olarak belirleyen devlet, bu ve benzeri uygulamaları yıllardır tutsaklara dayatmaktadır.

Üzerinden yıllar geçtiği halde, bu tür uygulamaların yansımalarını hapishanelerde hala görüyoruz. Yakın zamanda Tekirdağ F Tipi Cezaevi'nden tahliye olan bir tutsak, yolladığı mektupta, kendilerine dayatılan benzeri uygulamalara dikkat çekiyor:

"Merhaba,

12 Eylül Cuntası ve darbecilerle hesaplaştığını iddia eden AKP döneminde, darbe dönemini aratmayacak uygulamalar hayata geçiriliyor. F tiplerinde kısa süre önce başlatılan "ayakkabını kutuya kendin koy" dayatmasıyla birlikte tutsaklara, gardiyanların görevleri yaptırılmaya çalışılmaktadır. Bu dayatmaya direnen tutsakların ayakkabılarına el konulup depoya kaldırılmaktadır. Bu uygulamanın devam etmesi halinde, yakında hiçbir siyasi tutsağın ayakkabısı kalmayacak. Bu havada hücrede yalınayak gezmek zorunda kalacağız. Açıktır ki, tutsakların sağlıklarının bozulması, kalıcı hastalıklara yakalanmaları demektir. 12 Eylül döneminin "tazyikli su, çırılçıplak soyarak dışarıda bırakma" yöntemleri, günümüzde böyle inceltirilerek(!) hayata geçiriliyor."

TARLA KUŞUNDAN KORKMAK

GİZEM ŞAHİN

gizem@meydangazetesi.org

Tarla kuşları sanki hiç uymazlar. Gece olup da başını yastığa koyduğunda, güneş doğup da yola düştüğünde, bir şeyler anlatmak ister gibi sürekli uçuşurlar.

Gündüz o herkesi dinlendiren, hayal kurmaya zorlayan bilindik bir kuş sesi gibi gelir kulağa. Ama gece olup rüzgâr uykuya düşünce karanlığı aniden bölüp telaşla yastığına ilişir sesleri. Kulaklarını çınlatıp, sanki bir felaketi duyurur gibi ürkütür insanı.

Sesleri hep kulağında olan tarla kuşlarıyla buğday tarlalarının yanından geçerken tanışırın.

Toprağa yakın olmayı severler çünkü. Ama birinin ayak sesini duyunca uzun buğday saplarını yarak gökyüzüne ulaşmaya çalışırlar son bir yaşama çabası gibi.

Birden önüne çıkınca irkilirsin. İrkilince geri çekilirsin. Geri çekilince tarla kuşunun gözlerine bakma fırsatını kaçırsın. Kaçırırsın gözleriyle sana nasıl güldüğünü. Sanki alay ediyor, acıyor gibidir gülümseyişi. Hâlbuki bu tarlaların kıyısından ne çok geçmiştin küçük bir çocukken. Arkadaşlarınla dağları, tepeleri korkusuzca nasıl dolaşır, oyunlar oynardın. Zehirli böceklerin zehirli olduğunu umur-

samazdın. İnsanların uydurduğu tehlikeleri anlatmamıştı henüz annen sana, bilmezdin. Korkusuzdun bu yüzden. Doğadan korkman için bir sebebin yoktu. Sonsuz yeşillige uzanır enginin maviliklerini izlerken düş kurardın arkadaşlarınla.

Sonra büyüdün. Büyüdün. Bilgiyle doldunuz. Zehirli böceklerin çok tehlikeli olduğunu öğrendiniz. Herkesten bir şey duydunuz. Şimdi oturup pencereden izliyorsunuz her biriniz buğday tarlalarını. Yeniden koşacak cesareti bulamıyorsunuz kendinizde. Bu yüzden alay ediyor, acıyor gibidir gülümseyişleri tarla kuşlarının.

Doğadan bu kadar korktuğun için alay ederler. Ama senin yaşadığın yerde içinden kuş çıkabilecek bir buğday tarlası yok. Betonların arasından da kuş çıkmaz ki...

Gece olunca ötüşlerinin melodisi bu yüzden değişir, bu yüzden ürkütücü bir hal alır. Gündüz ki gibi dinlendirmez, huzursuz eder.

Çünkü bir şeyler anlatır. Doğayı anlatır. Buğday tarlasının içinden kuş çıktığını bilmeyen çocukların suçsuz olduğunu, suçun betonlar olduğunu anlatır. İnsanların neden doğadan korkup kendini betonlarla kapladığını sorar sessizce.

Sonra doğayı pencerenin kıyısından izlemeye mecbur kalan çocuklar için eline bir avuç buğday alır şehre dikersin. Belki bir gün içinden kuş çıkar diye.

Kullan at Kılavuz

CENGİZHAN KARAŞIN
kullanat@meydangazetesi.org

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilir ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

Patronla karşı karşıyayken:

İşçi patron ilişkisinde patronun işçiyi sömürdüğü alanlardan biri de işçinin işten atıldığında alması gereken kıdem ve ihbar tazminatlarının verilmemesidir. Her ne kadar 4857 sayılı İş Kanunu işçileri bu alacak gasplarına karşı koruyan hükümler içerse de günlük yaşamda patronlar işçilerin çaresizliğini fırsat sayarak bu uygulamaları umursamamaktadırlar ve çeşitli yollarla işçilerin bu haklarını çalmaktadırlar. Birçok işçi, alacaklarının çalındığının farkına varamadan işten atılmaktadır.

İş kanunu, en az otuz işçinin bulunduğu bir işyerinde (patronun birden fazla işyeri varsa, bütün işyerlerindeki işçi sayısı birlikte sayılır), altı aylık kıdem bulunan bir işçinin işten atılmasını çeşitli yönlerden kısıtlamıştır. Örneğin; sendikali olmak, işyerinde sendikal faaliyet yürütmek, patrona karşı herhangi bir mahkemede herhangi bir sebepten dolayı dava açmış bulunmak, patronla işçi arasındaki sözleşmeden kaynaklı oluşan bir alacağı talep etmek işten çıkarılmak için patrona bir hak vermez. Patron işçiyi işten çıkartırken "haklı sebeplere" dayanmak zorundadır. Bunun yanında işten çıkartma işleminin kanunda belirtilen usul şartlarına uyması da gerekmektedir. İşçinin işten çıkarılmasıyla ilgili fesih bildirimini hem yazılı bir şekilde yapılması hem de işten çıkartma sebeplerinin fesih bildiriminde açık ve net bir şekilde belirtilmiş olması zorunludur. Ayrıca işçinin işten çıkarılmayla ilgili savunma yapma hakkını kullanması da fesihnin geçerli olabilmesi için zorunlu şartlardan biridir. (Kanununun 25. maddesinde sayılan haller için savunma şartı aranmamaktadır yani ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan hareketler halinde işçi savunma yapmadan da işten çıkartılabilmektedir.)

Yukarıda belirttiğimiz yasal gerçekliklere rağmen patronlar, işçileri istedikleri gibi işten çıkartmaktadırlar. Her ne kadar adli yollar yavaş yavaş işlede işçi haklı bile olsa, hakkını iki üç yıllık süreler sonunda alabilse de bu gibi haksız işten çıkarmalarda işçinin "işe iade davası" açabilme hakkı vardır. Bu davayı açabilmek için ilk şart davanın işten çıkartmadan itibaren 1 ay içinde açılmasıdır. İş yerinin bulunduğu il/ilçede açılacak bir işe iade davası sonucunda, işçi tekrardan işe dönme hakkına sahip olabilecektir. Patron işçiyi mahkeme kararına rağmen işe geri almaz ise en az sekiz aylık maaş tutarında tazminat ödemek zorunda kalmaktadır. Bunun yanı sıra işçi işe geri alınsa da alınmasa da kıdem ve ihbar tazminatı hakkını kaybetmez. Bu her iki hak için de işleyen zamanaşımı süresi 10 yıldır.

İhbar tazminatı

Bu tazminata hak kazanabilmek için işçinin en az altı aylık kıdemli bulunması gerekmektedir. Patron işten çıkartmayla ilgili geçerli bir sebebe dayanıyor olsa (işçinin yeterliliğinden, davranışlarından veya işin gereklerinden kaynaklı bir geçerli sebep) bile kanunda belirtilen bazı sürelerle uymak zorundadır. Altı aydan daha az bir süredir çalışmakta olan işçisine işten çıkartmadan 2 hafta önce, altı ayla bir buçuk yıl arası çalışmış işçisine 1 ay önce; bir buçuk yıl ile üç yıl arası çalışmış işçisine 6 hafta önce, üç yıldan fazla çalışmış işçisine 2 ay önceden işten çıkarmayla ilgili durumun patron tarafından belirtilmesi zorunludur. Patron bu sürelerle uymaz ise bu süreler oranında ihbar tazminatı ödemek zorundadır. Burada önemli olan, işçinin işten çıkartılırken ihbar tazminatını aldığı yönünde herhangi bir kâğıdı imzalamamasıdır. İhbar tazminatını işçi işten çıkartıldığı tarihten itibaren 10 yıl boyunca talep edebilir.

Kıdem tazminatı

İhbar tazminatından farklı olarak, işçinin kendi isteğiyle işten ayrıldığı durumlarda da kıdem tazminatı hakkı vardır. Ancak bunun için işçinin işi haklı sebeple bırakmış olması şarttır. Kanun haklı sebep olarak sağlık şartlarını ve iyi niyet-ahlak kurallarına patron tarafından uyulmamasını saymıştır. İşçinin kıdem tazminatına hak kazanabilmesi için en az 1 yıldır o işyerinde çalışıyor olması zorunludur. Aksi halde kıdem tazminatı hakkından söz edilemez. Çalışma hayatında patronların başvurduğu hilelerden en önemlisi işçinin SGK kaydında, 1 yıl dolmadan çıkış göstermeleridir. Yani işçi fiilen işten çıkartılmamakta sadece SGK kayıtlarında işten çıkartılıp, 1 ay sonra işe geri alınmış olarak gösterilmektedir. Bu durum mahkeme aşamasında, işçi lehine sonuçlanan boş bir çaba olarak kalmaktadır. Ancak işçi bu hakkını mahkemede kazanabileceğinden habersiz olduğu için patron tarafından SGK kayıtları gösterilerek kolayca kandırılabilir. Patronların başvurduğu ikinci hile de işçiyi işten çıkartırken imzalatıldığı kâğıtlardır. İşçinin işten çıkarken kesinlikle hiç bir kâğıdı imzalamaması, ileride hak ileri sürülmesi için önemlidir.

Polisle karşı karşıyayken:

Güncel hayatta karşılaştığımız bir başka hukuksuzluk, hak ihlali biçimi de 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun polis tarafından kasıtlı bir şekilde keyfi yorumlanması ve uygulanmasıdır. Devletin polisi; devletin, vatandaşının rızasını alabilmek için oluşturduğu sözde suç ve ceza olaylarını çözebilmek için uydurduğu yasaları dahi uygulayamamaktadır.

-Belirtmeliyim ki, öğrencilik ve avukatlık yaptığım yıllar süresince suç, ceza ve benzeri olayların gerçekliği olmayan, zorlama yasalarca çözülmeye çalışılmasında hukuk sisteminin saçmalığını deneyimledim. Bu deneyimden çıkarımlarım sonucu hiçbir şekilde ne devletin hukukundan ne de devletin polisinden vb. herhangi bir beklenti içerisinde değilim. Ve herhangi bir beklenti içinde olunmaması gerektiğini düşünüyorum.-

Bahsettiklerimizin en yaygın örneklerinden biri, afiş asma eylemi esnasında polis uygulamalarıdır. Afiş asma eylemi gerçekleştirildiği takdirde kanundan da anlaşıldığı gibi, bu eylem karşılığındaki yaptırım idari para cezasıdır. Ancak polisin afiş asan kişilere rastladığı takdirde ilk yaptığı hukuksuzluk, kişiyi karakola götürmektir. Polis burada bunun doğal olduğunu, bu yetkiyi kanundan aldıklarını, hukukun bunu gerektirdiği yönünde bahaneler öne sürmektedir. Ancak hukuken polisin Kabahatler Kanunu'na dayanan bir eylemden dolayı vatandaş gözüaltına alma, "karakolda misafir etme" gibi bir hakkı yoktur. Kişinin idari para cezasını, kanunu ihlal eden fiilin işlendiği yerde, hemen o an kesilmesini istemesi gibi bir hakkı vardır. Kişi karakola gitmek zorunda değildir. Polislerin karakola gidilmesi yönünde ısrar etmesi halinde, polisler sorulması gereken bunun gözüaltı işlemi olup olmadığıdır. Eğer polis gözüaltı işlemi yaptığını ileri sürüyor ise, polisten Türk Ceza Kanunu ve Ceza Usul Hukuku'nda belirtilen prosedürü izlemesi, gözüaltına almayı Türk Ceza Kanunu'nda belirtilen suçlardan birine göre yapması gerektiği söylenmelidir. Dolayısıyla polisin gözüaltına alma işlemini yaptığını söylediği andan itibaren, kişinin avukat isteme hakkı mevcuttur, yani polisin Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca kişiye avukat isteme hakkını sorması, hatırlatması mecburidir. **-Ki bunların olmasını beklemenin bana komik gelişi gibi size de komik geleceğinin farkındayım; ama yine de bunları bilmek önemlidir.-**

Ancak polisin gerçekleştirdiği hukuksuzluk sadece fiilen gözüaltına alma, saatlerce karakolda bekletmekten ibaret değildir. İdari para cezasının kesilebilmesi için gerekli olan tutanak da polis tarafından genellikle yanlış bilgilerle doldurulmaktadır. Böyle bir durumda yapmamız gereken, tutanağı dikkatlice okumak ve imzadan imtina ederek tutanağı imzalamamaktır. Afişi asan kişinin tutanağı imzalaması zorunlu değildir, aynı şekilde idari para cezasının kesildiğine dair tebliği de kişinin imzalamama hakkı vardır. Tebliği imzalamamak, ceza kesilen kişiye fazladan zaman kazandırmakta ayrıca her idari para cezasına karşı açmaya hakkımız olan itiraz davaları için de şansımızı arttırmaktadır.

Polisin keyfi işlemlerine karşı ürettiği bahanelerden bir tanesi de afişlerin içerik incelemesinin karakolda yapılacağını söylenmesidir. Bu durum da polis tarafından uydurulmuş yöntemlerden biridir. İçerik incelemesi diye bahsedilen afişin herhangi bir yasadışı unsur taşıyıp taşımadığının belirlenmesidir. Böyle bir durumda afişin içeriğinin ne olduğu sorusundan kaynaklı sorumluluk polis güçlerindedir. Kişinin bunu kanıtlamak gibi bir sorumluluğu yoktur. Polis afişin yasadışı içeriğe sahip olduğunu düşünüyor ise hemen orada gözüaltı işlemine başlamalıdır. Polis böyle durumlarda kağıt üstünde gözüaltı yaparak sorumluluk almak istemediğinden sanki afişin içeriğinin ne olduğunun kanıtlanması kişiye aitmiş gibi afiş asan kişiyi fiilen saatlerce gözüaltında tutmakta, saatler sonunda içerikte sorun yok diyerek kişiyi serbest bırakmaktadır. Ve karakolda geçirilen bu süre resmen, sanki hiç gerçekleşmemiş gibi gözükmemektedir.

Polislerin afiş asanlara karşı bu keyfi uygulamaları polislerin bilgisizliğinden veya o an orada bulunan polislerin karakterleriyle alakalı olarak meydana gelmemektedir. Kendisinin bir hukuk devleti olduğunu iddia eden her devlet gibi yaşadığımız topraklara egemen olan devlet de, en demokratik hak olarak beyan ettiği "fikir ve düşünce özgürlüğü"ne kağıt üstünde saldırmaktan zaman zaman çekindiği için, uygulamada bahsettiğimiz hukuksuzluklara başvurmaktadır. Yani afiş asarak gerçekleştirdiğimiz eylemin kağıt üstündeki sonucu idari para cezası olmakta, ancak fiili olarak maruz kaldığımız durum resmi olmayan bir gözüaltı süreci, yıpratma ve yıldırma olmaktadır.

POLİS HER YERDE POLİS

Bundan 11 sene önce G8 zirvesi sırasında yaşanan katliamın davası geçtiğimiz günlerde karara bağlandı

Azmettirici, katil ve işkenceci polisler terfi, işkenceye maruz kalanlardan 10'una toplamda 100 yıl hapis.

2001 yılında G8 zirvesini engellemek için Cenova'da toplanan küreselleşme karşıtı eylemciler toplantılarının öncesinden başlayarak polislerin sert müdahalesi ile karşılaşmışlardı. Toplantılar süresince, olası terör saldırılarına karşı toplantıların olacağı bölgeye uçaksavar füzeler yerleştirilirken, Schengen Anlaşması ile sağlanmış olan AB ülkeleri arasındaki serbest dolaşım hakkı askıya alınmış, sınır geçişlerinde İtalya dışından gelen eylemcilere geçiş izni verilmemiş; buna rağmen Fransa-İtalya sınırından geçmeye çalışan **Susanne Bendotti**, bir aracın altında kalarak hayatını kaybetmişti. Polis sonrasında, toplantılar esnasındaki protestolara da oldukça sert müdahalelerde bulunmuş, eylemcilerden **Carlo Giuliani**'yi başından

vurarak öldürmüş ve eylemcilerin kaldığı iki okula da gece yarısı bir baskınla girip oradakilere her türlü işkenceyi yapmıştı.

Yıllar sonra, baskında bulunan, işkence yapan, Carlo'yu öldüren de dahil yargılanan polislerden hiçbiri ceza almadı. Faşist İtalya döneminden kalan bu yasayla, bedensel zarar vermekten yargılananların cezası zaman aşımına uğrarken, işkence bir suç olarak bile tanımlanmadı. Delilleri karartmaktan ceza alan polisler de 2006'da bu suçlara yönelik çıkartılan af ile salıverildiler. Bu olaylarda adı sıkça gündeme gelen, zamanın polis şeflerinden Gianni De Gennaro ise şu anda Monti Hükümeti'nin Bakanlar Kurulu Müsteşarlığı'na atandı.

Tüm bunlar olurken protestolar sırasında işkence görüp gözaltına alınan, sonrasında 11 senedir tutuklu ya da tutuksuz yargılanmaları süren 10 kişi, İtalyan anayasasında en ağır suçlardan biri olarak geçen "tahrip etme ve yağmalama" suçundan toplamda yüz yılı bulan cezalara çarptırıldı. Bu 10 kişiden 5'i kefaletle serbest bırakıldı. Kalan 5 kişiden biri olan **Ines Morasca**'nın küçük bir çocuğunun olması nedeniyle cezası ertelenirken, Radio Onda Rossa adlı aktivist radyo editörlerinden **Alberto Funaro** (10 yıl) ve **Marina Cugnaschi** (12 yıl 3 ay) haklarındaki karar açıklanır açıklanmaz tutuklandılar. **Vincenzo Vecchi**, (13 yıl) ve **Francesco Puglisi**, (14 yıl) kararın açıklanmasıyla beraber kayıplara karıştılar.

“ **İtalya'daki bu baskın, işkence, ölüm ve tutuklama terörü ile süren bu olayların Türkiye Cumhuriyeti'ndeki benzer olaylarla örtüşmesi; devletin "doğusunun batısının", geri veya ileri demokrasinin olmayacağını göstermektedir.** ”

KALP KRİZİ DEĞİL POLİS COPU ÖLDÜRDÜ

2009'da Londra'da yapılan G-20 protestoları esnasında kalp krizinden öldüğü belirtilen Ian Tomlinson'un polis copuyla dövüldüğü ve kalp krizinin buna bağlı olarak gerçekleştiği ortaya çıkan yeni görüntülerle anlaşıldı.

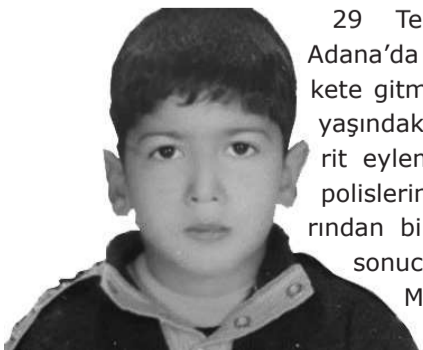

2009 Londra G20 protestoları esnasında göstericileri dağıtmaya odaklanan polisler evine giden Ian Tomlinson'a da müdahalede bulunmuş; Copla dövülüp, yere düşürülen Ian Tomlinson kısa süre sonra kalp krizi geçirerek ölmüştü.

Ancak bu ölüm basına kalp krizi olarak yansımış ve İngiltere'deki birçok medya organı da Ian Tomlinson'un kalp krizi geçirmesinin nedeninin şehirde düzenlenen G20 zirvesine yönelik protestolar olarak göstermiş, ve protestocuları suçlamıştı.

Geçtiğimiz günlerde ise Ian Tomlinson'un polis copuyla dövüldüğünün görüntülendiği video ve fotoğraflar ortaya çıktı. Son görüntülere dayanarak Ian Tomlinson'un polis şiddeti kurbanı olduğu gün yüzüne çıktı.

GAZ BOMBASI BU SEFER BİR ÇOCUĞU SEÇTİ

29 Temmuz Cuma günü, Adana'da oturduğu evden markete gitmek için dışarı çıkan 11 yaşındaki M.A'nın kafasına tecrit eylemine "müdahale" eden polislerin attığı gaz bombalarından birisi isabet etmiş, olay sonucunda ağır yaralanan M.A sonrasında komaya girmişti.

3 gün boyunca komada kalan M.A 2 Ağustos Perşembe günü hayatını kaybetti.

Konuyla ilgili açıklama yapan İHD Adana Şubesi, M.A'nın yapılan eyleme katılmamasına rağmen gaz bombalarına hedef olduğunu belirtip, bir ay önce de evlere isabet eden gaz bombalarının iki çocuğun yaralanmasına ve çocukların bir hafta yoğun bakımda kalmasına sebep olduğunu söyledi.

DEVLET İŞKENCECİSİNİ ÖDÜLLENDİRDİ

Geçtiğimiz günlerde devletin ödüllendirme politikaları dahilinde önemli bir atama yapıldı.

Mevcut AKP hükümetince çıkarılan yargıda reform kapsamındaki üçüncü yargı paketinde yer alan bir maddedeki "memurun, memuriyeti esnasında işlediği suçlara bakılmaksızın terfi ettirilmesi" ibaresi ile devletin işkencecilerini koruduğu tescillenmiştir.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde yapılan son atamalarda, Terörle Mücadeleden Sorumlu İstanbul Emniyet Müdür Yardımcılığı'na getirilen tescilli bir işkenceci polis şefi, devletin işkencecileri ödüllendirme politikasına önemli bir örnektir.

Devlet tarafından ödüllendirilen işkenceci Sedat Selim Ay; 1990'lı yılların ortalarından itibaren İstanbul TEM'de, sendikacı Süleyman Yeter'in gözaltında işkenceyle öldürülmesi, devrimci Hasan Ocak'ın kaçırılıp katledilmesi ve bir başka devrimci Asiye Zeybek Güzel'in gözaltında tecavüze uğraması başta olmak üzere birçok işkence olayının da faili idi.

Devlet, S.S. Ay gibi işkencecileri ve infazcıları kullanarak toplumsal muhalefetin ve devrimci dinamiklerin kuvvetlendiği süreçleri sindirmek ister. 1990'ların ortalarında yaşanan benzer bir süreçte, kaybedildiği tarihten bir süre sonra Hasan Ocak'ın işkence edilerek katledilmiş bedeni Kimsesizler Mezarlığı'nda bulundu. Yine aynı sürecin içerisinde Asiye Zeybek Güzel de tecavüze uğradığı işkenceler esnasında, işkencecilerin birkaçını teşhis ettiğini ve teşhis ettiklerinden birisinin de S.S Ay olduğunu işkencenin yarattığı travmalar sebebiyle ancak aylar sonra açıklayabildi.

Herkes için önemli olması gereken, işkenceci S.S Ay tarafından işkenceye uğrayanların samimi açıklamalarının esas alınmasıdır. Çünkü yakınları işkenceye uğrayanların veya işkenceyle öldürülenlerin asıl istedikleri, faillerinin yargılanması değil; bu gerçekliğin belgelerden silinmemesidir. Belgelerden silinmemesi için 17 yıldır Cumartesi Anneleri adıyla mücadele eden ailelerin, bu olayları unutturmamasının bir göstergesidir bugün S.S Ay'ın böylesine tartışılması ve belki de yakında yargılanacak olması.

Bu mücadelenin örgütleyici ailelerinden olan Ocak ailesinden Hasan Ocak'ın abisi Hüseyin Ocak ile görüşerek, devletin işkenceciyi ödüllendirmesini yorumlamasını istedik.

Hüseyin Ocak, kardeşi Hasan Ocak'ın gözaltında tutulduğu ve devlet tarafından bu durumun kabul edilmediği o süreçte, son günlerde adı gündemde olan işkenceci polis şefi Sedat Selim Ay'la kardeşinin durumundan dolayı muhatap olmuş. Bu anlamda Ocak'ın görüşlerine başvurmayı anlamlı bulduk.

Meydan: Sedat Selim Ay ve ekibiyle ilk kez ne zaman ve nasıl karşılaştınız?

Hüseyin Ocak: 1993 yılında, pasaport almak için başvuru yaptığımda, ifademe başvurulmak üzere İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne çağırıldım. İlk kez orada Sedat Selim Ay ile yüz yüze geldim. Meğer daha öncesinde de

1986 yılında kardeşim Hasan Ocak'ın gözaltına alınış sürecinde de (ki kardeşim 17 gündür gözaltında olmasına rağmen polis bu durumu kabul etmiyordu) Emniyet Müdürlüğü'ne yaptığım başvurular esnasında, Sedat Selim Ay ve ekibiyle muhatap olmuşum. Sedat Selim Ay, Emniyet Müdürlüğü'ne gittiğimde bana pasaport veremeyeceklerini ve bunun nedenlerini anlattı. Ay, bunları bana anlatırken, algılardaki klasik işkenceci polis imajının tam tersine; oldukça düzgün cümleler kuruyor, argo kelimeler kullanmıyordu. Dış görünüş olarak da temiz yüzlü ve muhtemelen üniversite mezunu

biri görünümündeydi. Fakat daha sonra, kendisinin katıldığı ve yönettiği, kimi zaman ölümle kimi zaman da tecavüzle sonuçlanan işkenceli sorgulardan bu durumun onun görünümünde somutlaşan, "iyi görümlü işkenceci polis" imajı gereği olduğunu anlamıştık. Kendisiyle ikinci karşılaşmamız ise kardeşim Hasan Ocak'ın ölümünden bir yıl sonra, ağabeyim Ali Ocak'ın evinin basılması nedeniyle olmuştu. Sedat Selim Ay ve timi, ağabeyimin evini basmıştı ve eve de karakol kurarak, gelenleri gözaltına alıyordu. Ağabeyim Ali Ocak'ın evine gittiğimde, burada da benimle muhatap olan Sedat Selim Ay idi ve kardeşim Hasan Ocak'ın ölümüne de gönderme yaparak,

az önce sözünü ettiğim, takındığı aynı imajla, beni üstü kapalı tehdit ediyordu.

Meydan: Kardeşinizin ölümünden ve birçok devrimcinin işkence görmesinden ya da tecavüze uğramasından sorumlu olan Ay'ın terfi ettirilmesi, Ocak ailesinde ve sizde nasıl bir etki yarattı?

Hüseyin Ocak: Biz hem ailece hem de diğer işkence ve gözaltında kayıp mağduru ailelerle birlikte, yakınlarımızı kaybetmenin çok derin bir travmasını yaşadık ve hala bu travmanın etkisi altındayız. Fakat ben kendi adıma,

devletten tersi bir tavır beklemezdim; işkenceci bir polis şefinin terfi ettirilerek ödüllendirilmesi benim için şaşırılacak bir durum değil.

Meydan: Peki, failerin yargılanması ve cezalandırılması beklenirken, terfi ettirilerek ödüllendirilmesi sizin adalete olan yaklaşımınızı nasıl etkiledi?

Hüseyin Ocak: Söz konusu kişilerin yargılanıp yargılanmamasının benim için herhangi bir önemi yoktur; zira mesele kişiler değil, sistemin kendisidir. Ben kardeşimin kaçırılıp katledilmesinden sonra, kendimce bir hukuk mücadelesi başlatarak kardeşimin faileri olan "Tim 3" hakkında Fatih Savcılığı'na suç duyurusunda bulundum. Savcı bana "Devletin polisi işkence yapmaz" diyerek dilekçemi kabul etmedi. Yine aynı polis timi hakkında başka bir işkencede ölüm vakası olan sendikacı Süleyman Yeter davasında da herhangi bir işlem yapılmadı. Keza son dönemde gündeme gelen üçüncü yargı paketiyle, katliam hükümlülerinin serbest kalması, devletin adaletsizliğini bizlere göstermesi açısından oldukça belirgin bir örnektir.

"Bin operasyon yaptık" diyerek yapılmış olduğu katliamları açıkça savunan Mehmet Ağar'ın, basit bir polis şefliğinden bakanlığa dek yükseltilmesi ise bu konuya ilişkin başka bir çarpıcı durumdur. Ağar, şimdilerde de kendisine tahsis edilen, helikopter pistinin dahi bulunduğu cezaevinde "cezasını çekmektedir". Evet, devlet katliamcılarını ve işkencecilerini koruyor, ödüllendiriyor ve bu durum da bizi şaşırtmıyor açıkçası. Yaşadığımız derin acılar nedeniyle bizim yüreğimiz yanıyor belki ama; bu bir gerçeklik ve bu gerçeklik, tek tek kişilerin yargılanmasıyla değişecek bir

durum değildir bana göre.

Meydan: Böylesi önemli bir meselelerin tartışıldığı bir süreçte, yorumlarınızı bizimle paylaştığınız için teşekkür ederiz.

İSTANBUL'DA ULAŞIM

İstanbul, 20 milyona yaklaşan nüfusuyla bir metropol. İstanbul'un bilinen en önemli sorunu olan ulaşım ise, şu sıralar Fatih Köprüsü ile Haliç Köprüsü'nde yol bakım çalışmalarının başlamasının ardından daha da gündeme geldi. Çalışan tüm İstanbullulara saatlerce süren trafik sıkışıklığı olarak yansıyan bu sorunu hızlıca çözmek içinse, İstanbul Büyükşehir Belediyesi acil alarm verdi. Tabii ki Ramazan ayı olması dolayısıyla, durumun aciliyeti iyice pekişti. İstanbul trafiğini yönetecek bir kriz masasının oluşturulmasıyla birlikte, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Valiliği, İstanbul Emniyet Müdürlüğü ve Karayolları Genel Müdürlüğü koordinasyon içinde çalışmalarını hızlandıracaklarını açıkladılar.

Gündelik hayatın ev-iş ekseninde sıkıştığı bir yaşam tarzını sürdürmek zorunda kalan İstanbullular,

1,5 milyon ton asfalt

Şu sıralar süren en hummalı proje asfalt kaplama çalışmaları. İstanbul, şu anki haliyle 805,4 km asfalt yol ile sarılmış durumda. Ekim ayına kadar devam edecek asfalt yol yapım çalışmaları 39 ilçede, 556 noktada yapılacak ve bu çalışmalar sırasında 1,5 milyon ton asfalt kullanılacak. İstanbulluların trafik yoğunluğundan etkilenmemesi içinse çalışmalar gece yarısı başlayıp, sabah 06.30'a kadar sürecek ve çalışmalar bittikten sonra iş makineleri trafiğe kapalı alanlara çekilecek. İstanbul Belediyesi, asfalt çalışmalarını sadece kent merkezleri ile sınırlı tutmuyor, şimdiye kadar mevcut 343 köy yolunu asfaltladı. Silivri, Çatalca, Beykoz, Şile başta olmak üzere birçok yerleşim biriminde de 2012 yılı içerisinde bu çalışmalar hızlandırılacak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Türkiye genelinde asfaltlamadan sonra en fazla bordür, tretuvar (yaya kaldırımı), kavşak düzenleme, alternatif yol yapımı, üst geçit, köprü, korkuluk, ışık kesme panelleri ve yol genişletme çalışmalarını uygulayan belediye olarak iftihar-ı gururumuz olmanın peşinde.

Peki, büyük şehrin iftihar-ı gururu belediye(!) tüm bu çalışmaların, bakım onarım uygulamalarının bir sonucu olarak ulaşım sorununu neden yıllardır çözemiyor? Yıllardır çözmeye çalıştığı bu sorun, nedense şimdilerde köprülerde sürmekte olan bakım onarım çalışmalarının bir getirisi olarak yansıtılıyor. Oysaki İstanbul'da yıllardır ciddi bir ulaşımsızlık sorunu olduğu çok açık.

ulaşımsızlık sorununu her sabah evlerinden iş yerlerine, aynı şekilde iş yerlerinden evlerine dönerken yaşamaktalar. İstanbul'da beş milyona yakın SGK'lı ve en az bir o kadar da kayıtsız işçi çalışmakta. Her iş günü iş yerlerine gidip gelmek zorunda kalan bu işçiler, uzun saatler boyunca toplu ulaşım araçlarını kullanmak zorundadırlar.

Bir işçinin sabah saat 06:30'da Gaziosmanpaşa'daki evinden, Seyrantepe'de bulunan fabrikasına gitmesi yaklaşık 2 saat sürer. Bu işçi için toplu taşıma araçları sadece işe gidip gelmek dışında, kendi yaşamındaki tüm ulaşımını kapsamaktadır; sosyalleşmek için katılacağı herhangi bir etkinliğe giderken de hastalandığında hastaneye giderken de toplu taşıma araçlarını kullanır. Son süreçte sık sık gündeme gelen "işe gidiş gelişlerde bireysel araç kullanmayalım, İstanbul trafiğini çözelim" anlayışında ise, bireysel araç sahiplerinin yoğun saatlerde toplu ulaşım araçlarını tercih etmeleri sağlanmaktadır. Bu yoğun saatler dışında araç sahipleri, gerekli gereksiz sosyal amaçlı seyahatlerinde bireysel araç kullanımını sürdürürler. Yani toplu ulaşım belli bir kesim için düşünülmüş sürekli bir sıkıştırma anlamını taşıırken; başka bir kesim içinse toplumsal sorumluluk adına yapılan bir tercih meselesi anlamını taşır. Gündelik yaşamında toplu ulaşımı kullanan çoğunluk, bu sıkışmışlığın çilesini zaten çekmektedir. Bu çile ulaşımsızlığın yanında diğer etkileri ile beraber değerlendirilmelidir. Kışları buzhaneye, yazları hamama dönen toplu ulaşım araçları bir tahammülsüzlük travması yaratmaktadır. Böylesine yoğun bir şekilde sıkıştırılmış insanların, bu "yakınlığa" rağmen birbirleriyle iletişimsiz kalmaları da yaşanan travmayı toplumsallaştırılmaktadır.

Ekonomik olarak düşünüldüğünde iyi bir hizmet aracı olarak lanse edilen toplu ulaşım, insanları yüksek zamlarla birlikte mekânsal darlığın yanı sıra ekonomik darlığın içerisine de sıkıştırmaktadır. 4 kişiden oluşan ailenizle birlikte Söğütlüçeşme/Kadıköy metrobüs durağından, Zincirlikuyu durağına gitmeniz gerektiğinde toplam 8 TL, aynı yöne dönmeniz gerektiğinde yine 8 TL, yani gidiş dönüş tüm aile bireyleri için toplam 16 TL ödemek zorundasınız. 18 yaşından büyükler için asgari ücretin 700 TL olduğunu düşünürsek, İstanbul'da çoğumuz için ulaşım, sadece sıkışıklık değil bütçemizi de etkileyen önemli bir harcamadır.

Ulaşım yaşamın kaçınılmaz bir eylemidir. Ama metropollerde ulaşım, yani bahsettiğimiz ulaşımsızlık, kaçınılmaz olduğu gibi çözümsüz de bir problemdir. Bu problem otomobil sanayinin gelişmişliğini ve herkesin bir otomobil sahibi olmak istemesini olağanlaştırmıştır. 1680'lerde icat edilen otomobilin, 1868'de Londra sokaklarına dikilen ilk trafik lambasıyla birlikte yaşamlarımızı kaçınıl-

maz bir keşmekeşin içine atacağını kimse tahmin edemezdi. Bugünlere gelindiğinde özellikle İstanbul gibi metropollerde otomobil, sadece ulaşımı sağlayan bir araç olmaktan çok bir cinayet aracı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sadece İstanbul'da senede 233 ölüm, 16.958 yaralanmanın gerçekleştiği 11.125 kaza olmaktadır.

Dünya üzerinde 1907 yılında toplam 250.000 olan otomobil sayısı, şu an sadece İstanbul'da 1.942.775'tir.

Bugünlerde dünyayı yöneten petrol şirketlerinin kâr hirsına kurban edilen milyonlarca insanın üzerinden büyüyen, petrol ve petrol yan ürünlerinin satışı-

Trafik kelime anlamı gibi bir akış olmaktan öte durağanlık, ulaşım ise bir erişim olmaktan öte bir merkezileşme sorunu olarak karşımıza çıkıyor. Kent yapılanmasının betonlaşarak yüksek binalar içerisine hapsedtiği insanlar, oluşturulmaya çalışılan bu merkezi yapılandırılmaların içerisine sıkıştırılmaktalar. Mıknatıs gibi tek bir çekim merkezi etrafında daireler çizerek büyüyen merkezi kent yapılanması aynı zamanda yoğunlaşmanın olası sonucu.

SORUNU ÇÖZÜLEMEZ

büyüyen yapılaşması, kentin metropole dönüşümünde anormal bir şekilde farklılaşır. Bu fark, yapılaşmanın yükselerek büyüme sürdürmesidir. Anormaldir çünkü; eni 8 metre, boyu 200 metre olan bir sokağın birbirine yapışık ve on katlı konutlarla çevrili olduğunu düşünürsek 1600 metrekarelik, hiç otomobil park edilmemiş bu sokağın, böylesi bir yapılaşmayla yaklaşık 480 kişiyi barındırdığını söyleyebiliriz. Bu da kişi başına yaklaşık 3,5 metrekarenin düştüğü bir alana tekabül eder. Yükselerek büyüyen metropolle birlikte, bu normalleşmiş sıkışıklık, ulaşımı da büyük bir baskı altına alarak bir ulaşımsızlık sorununa dönüştürür.

"İstanbul Hareket Halinde" Projesi

IBM Türk ve Vodafone Türkiye, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Ulaşım A.Ş. işbirliğiyle, İstanbul trafiğinin rahatlatılması için "İstanbul Hareket Halinde" adıyla bir proje başlatmış. Projede, İstanbulluların yolculuk alışkanlıklarının haritası çıkarılarak, toplu taşıma ağları, bu verilerdeki yoğunluk, güzergâh ve zaman dilimlerine göre yeniden düzenlenmiş. "İstanbul Hareket Halinde" projesi ile yapılmak istenen şey yaşam kalitesinin artırılması.

IBM'in analiz yeteneği ve veri madenciliği alanındaki birikimine güvenerek ortaya atılan proje ile yolcular ve hareketleri, anlık olarak takip edilebilecek. İstanbulluların hangi yerlerde hangi ulaşım araçlarını kullandıkları kaydedilecek.

"İlk defa trafik nerede sıkışacak önceden öngörülebilecek"

Yapılan çalışmalar sırasında da İstanbul'da ileride karşılaşılabilecek en büyük zorluklardan biri olarak gözükten ulaşım sorununun çözülmesi gerektiğini belirten IBM "Bu projeye İstanbulluların sorununu çözmeye katkıda bulunacağız." demiş.

Amaç; Toplu Taşımaya Teşvik

Projenin hareket verileri analizi aşaması Nisan 2012'de sonlandırılmış, Vodafone'un sağladığı verilerle İstanbulluların seyahat başlangıç-bitiş noktaları IBM tarafından geliştirilerek Ulaşım A.Ş.'ye teslim edilmiş. Bu verilerin, toplu ulaşımın iyileştirilmesi için Ulaşım A.Ş. tarafından işlenmesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin rota ve elektronik kart verileriyle eşleştirilmesinin ardından, İstanbulluların yaşam alışkanlıklarına daha iyi hizmet eden bir toplu taşıma stratejisi oluşturulması amaçlanıyor. Bu yolla, her gün trafikte çile çeken İstanbulluların, yaşam alışkanlıklarıyla paralel toplu taşıma hizmetlerine yakınlaşmaları bekleniyor.

nı garantileyerek satılacak her otomobil; aynı zamanda otomobil pazarı için kâr demektir. Geçmişte tramvay ve tren kullanımına rakip olarak görülen otomobil, kısa sürede raylı sistemli rakiplerini hükümetler üzerinde kurduğu baskılarla bertaraf etmeyi bildi. 20. yüzyılın sonları ve 21. yüzyılın başlarında yaşanan önemli petrol krizleri, kimi savaşların tetikleyicisi olarak gösterilirken; kirlilik yaratan gazların salınımıyla birlikte küresel ısınmanın tetikleyicileri arasında da yer aldı. Ayrıca otomobil tüketicisinin de ekonomik karakterinin değişmesi ve tüketim seçeneklerinin farklılaşmasıyla otomobil alabilmek kolaylaştı. Bu kolaylık, otomobil sahiplerinin sayısının artmasında önemli bir etken oldu. Yollardaki otomobil sayısının artması da her iki sektörün pazardaki kâr oranını arttırdı. Pazardaki bu olumlu artış, günlük yaşamda bir olumsuzluğun da aynı oranda artmasını sağladı: Ulaşımsızlık.

Ulaşımsızlığın yarattığı bu sorun, yani trafik sorunu, beraberinde pazarın iki sektörünü de zamanla olumsuz etkilemeye başlamıştır. Metropollerde eski rakip raylı sistemlere rağbet artmıştır. Metropol merkezlerinde yoğunlaşmanın en yüksek olduğu saatlerde, yani otomobiller için ulaşımın imkânsızlaştığı saatlerde, raylı sistemlerin ulaşımı sağlama- sı rağbetin artışıyla açıklanmaktadır.

Merkezileşme

Herhangi ilişki biçiminde, tüm ilişkilerin merkeze göre konumlandırılmasını merkezileşme diye ifade edersek; toplumsal ilişkilerin ve toplumun merkezileşmesinde devlet, şehir ve benzeri gibi bir dizi kavramı da bu yeni ilişki biçimiyle birlikte görmemiz gerekir.

Toplumsal ilişkilerin bir merkez üzerinden belirlenmesi; tarihteki ilk devlet yapılanmalarında, yani günümüzden beş bin yıl öncesi Mezopotamya'sında belirginleşmişti. Bir

yönetici grubunun ya da yöneticinin inisiyatifindeki ekonomik, sosyal, siyasi tüm ilişki biçimleri; bu merkezin kararlarına göre şekillendirilmişti. Dolayısıyla kişilerin coğrafyadaki yerleşimleri, bu merkezin ihtiyaçları doğrultusunda konumlandırılmıştı.

İlerleyen tarihsel süreçte, ekonominin diğer ilişki biçimleri üzerinde belirleyiciliği artmıştı. Merkezileşmenin siyasi boyutunun yanında sermayenin merkezileşmesi de yerleşim alanlarının sermaye merkezleri etrafında

konumlanmasına neden oldu.

Sanayi Devrimi'yle birlikte yerleşim alanları, bu yeni ekonomik biçimin kurguladığı gibi şekillendi. Bu şekillenme, kapitalizmin giderek küreselleşmesiyle daha karmaşık bir hal aldı.

İçinde bulunduğumuz çağda, devletin ve sermayenin merkezi nizamı içinde yaşanmaya çalışılan toplumsal ilişkiler de merkezileşmenin yarattığı problemlerle içinden çıkılmaz bir hal alıyor.

Genişleyerek büyümesini arttıran İstanbul kentinin metropolleşme süreci de "taşı toprağı altın" sloganıyla örtüşük bir şekilde başlamıştır. 1927'de İETT'nin 4 araçla başladığı otobüs seferleri bugün, 2609 araç ve 5580 şoförle sürdürülmektedir. Özel Halk Otobüsü adıyla da yine 2148 otobüs de sefer yapmaktadır. Otobüs seferlerinin dışında bu sayılardan daha da fazla minibüs ve dolmuş mevcuttur. Ulaşım araçları sayısının böylesine hızlı artışı, İstanbul metropolünün bu amansız büyümesinin anlaşılması için yeterlidir. İstanbul'da, kent ve kentin sorunları kendini aşarak artık çözülemeyecek bir problem haline gelmiş, kapitalizmin keşmekeşi olmuştur.

SÜTÜ BOZUKLARIN SUYU DA BOZUK ÇIKTI

Daha birkaç ay öncesinde, tüketilen kutu sütlerden dolayı birçok zehirlenme vakası yaşanmıştı. Bu zehirlenme vakaları, devletin dağıtım yaptığı ilköğretim okullarında görüldü. Zehirlenme vakaları yaşandıktan sonra süt şirketlerinin ve devletin yaptığı açıklamalarla daha da güvensiz bir durum ortaya çıkmıştı. Kutu sütü şirketleri kendi ürünlerini satışlarda düşüş yaşamaması için korurken; devlet yetkilileri de yaptıkları sözde incelemelerle kendilerini aklamaya çalışmışlardı. Tüm bu süt tartışmaları büyük süt şirketlerine yaramıştı.

Bu sefer de Temmuz ayı boyunca tartışmalara konu olan damacana suların

sağsız sular olduğunun ve suların içerisinde zararlı bakterilerin bulunduğu ortaya çıkmasından sonra Sağlık Bakanlığı konuya dair yazılı açıklama yapmak zorunda kaldı.

Bakanlık tartışmaların damacana su tüketimini etkilediğini fark ederek "sağsız şirketler olarak" iki farklı açıklamada toplamda yirmi su şirketinin adını açıkladı. Açıklamada bakanlık damacana suların rutin kontrolü dışında Temmuz ayında 81 ilde ilave denetimler yapıldığını, bu denetimler neticesinde İstanbul genelinde faaliyetten olan Buzada, Erpınar, Alps, Kervansaray gibi halk arasında adı bile pek duyulmamış şirketlerin "sağlığı

tehdit eden" damacana suları sattığını belirtti.

Damacana suyunun sağsız olduğu tartışmaları devam ederken; belediyeler en temiz suyun çeşme suyu olduğunu iddia edip, halkı çeşme suyu içmeye teşvik etti. Buna karşı, Ambalajlı Su Üreticileri çeşme sularının sağsızlığı noktasında halkı uyarırken; zirai ve tarım ilaçları kalıntıları barındıran, ağır metaller içeren, parazit, mikrop, virüs taşımaya daha fazla meyilli olan çeşme suyunun çok tüketilmesi halinde; bu zararlı maddelerden kurtulmak için kullanılan dezenfektanların uzun sürede insan sağlığına kalıcı hasar vereceğinin altını çizdi. Ayrıca SUDER (Ambalajlı Su Üreticileri Derneği) tarafından yapılan yazılı açıklamada İSKİ'nin yaptığı araştırma neticesinde İstanbul'daki su depolarının %98'inin halk sağlığını tehdit ettiği vurgulandı.

Bu iki mercii de kendi sularının daha sağlıklı olduğunu iddia edip bu suları pazarlamaya çalışırken; markalı sulara artan talep ve bu tartışmaların büyük su şirketlerine yaradığı gerçeği bu su şirketlerin tarafından da teyit ediliyor. Belediyeler ve su şirketleri halkın sağlığıyla oynarken, yarattıkları bu güvensiz durumu bir kâr aracı haline de dönüştürmeye çalışıyorlar.

HES İNŞAATI BİNLERCE BALIĞI KATLETTİ

Rize Güneysu'da binlerce balık, HES inşaatında kullanılan kimyasal maddeler nedeniyle öldü.

Rize'nin Güneysu ilçesinde aralarında sazan ve alabalıkların olduğu çok sayıda balık öldü. Balıkların ölümüne bölgedeki HES inşaatının yapımında kullanılan kimyasal maddelerin suya karışması sebep oldu. Dere yüzeyinde çok sayıda cansız balık gören Güneysu halkı yetkililere durumu bildirerek HES'lerin doğa katliamının tekrar tekrar örneklenmesine tepki gösterdi. Dere kenarına yapılmak istenen istinat duvarlarının inşaatında kullanılan çimentoya katılan kimyasal bir madde sızıntısından dolayı binlerce balığın katledilmesini protesto eden Güneysu halkı, HES projelerinin derhal durdurulması gerektiğini vurguladı.

SOLAKLI VADİSİ DİRENİYOR

Türkiye genelinde yapılması planlanan 2000'e yakın HES projesinin yoğunlaştığı Doğu Karadeniz Bölgesi'nde vadi halkının, yaşam savunucularının da desteğiyle yürüttüğü HES karşıtı "su, toprak ve yaşam" mücadelesi sürüyor.

Trabzon-Çaykara'da bulunan Solaklı Vadisi'nde yapılması planlanan 36 adet HES projesi bulunuyor. Solaklı Vadisi halkı, sularını ve yaşam alanlarını gasp etmek isteyen şirketlere ve kolluk kuvvetlerine karşı direniyor.

2011 yılının Ağustos ayı başlarında

deneme üretimine geçen Balkondu 1 hidroelektrik santralinde su iletim borularında patlama meydana gelmiş ve oluşan selin ardından tarlalar kullanılamaz hale gelmişti. Okan Holding'e ait BTA Enerji tarafından yapılan HES'te gerçekleşen patlama sonrası mağdur olan vadi halkı, şirkete yoğun tepki göstermişti.

Solaklı Vadisi'nde yapılmak istenen HES projesinin ortaklarından Okan Holding'in 29 Temmuz Pazar günü, Okan Üniversitesi Kadıköy Kampüsünde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. "Okan Üniversitesini Tercih ETME

Bugato Enerji'nin sahipleri arasında eski Enerji Bakanı Fahrettin Kurt ve eski Emniyet Müdürü Cevdet Saral'ın bulunması yaşam mücadelesinin karşısında kurulmuş olan şirket-devlet işbirliğini de açıklıyor.

Solaklı Vadisi'nde Yaşamı Yok ETME" diyen Karaçam Köknar halkı, Okan Üniversitesi Tercih Günleri etkinliğine katılmak üzere kampüse gelen öğrenci adaylarını katliama ortak olmamaya çağırıyordu.

BAKAN DÜRÜSTLÜKTEN NE DİYECEĞİNİ ŞAŞIRDI!

"HES'lerle ilgili o kadar çok yalan söyleniyor ki, hepsi kuyruklu yalan. Çok yalan söylüyorlar..."

Orman Ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, gazetecilerin Karadeniz bölgesindeki HES projeleri ile ilgili sorularına çok çarpıcı cevaplar verdi:

"HES'lerle ilgili o kadar çok yalan söyleniyor ki, hepsi kuyruklu yalan. Çok yalan söylüyorlar..."

Bu sözlerle HES'lerin meşruluğunu kanıtlamaya çalışan, "Maalesef şirketler bizi reklam konusunda yalnız bıraktılar, zaten bizim işimiz başımızdan aşkın..." diyerek devam eden bakan HES'çi şirketlere de HES reklamı yapmadıkları gerekçesiyle sitemde bulundu.

PERİ SUYU'NDA KÖYLÜLER ŞANTIYİYİ BASTI

Dersim'de bulunan Peri Suyu üzerinde yapımı süren Pembelik HES inşaatını protesto gösterisinde, eylemciler şantiyeyi bastı.

Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Aşağı Doluca Köyü'nde toplanan yaklaşık 500 kişi, buradan pankartlar, dövizler ve sloganlarla HES şantiyesine doğru yürüyüşe geçti. Şantiye alanı girişine konulan tel örgüleri yanlarında getirdikleri demir makaslarıyla kesen eylemciler, kendilerine müdahale etmek iste-

yen şirketin güvenlik görevlilerini taşlarla kovaladı.

Yaşanan arbedenin ardından şantiye alanına giren eylemciler, burada bir basın açıklaması okudu. Açıklamada köylüler, yaşam alanlarını talan etmek isteyen şirkete karşı mücadelelerini sürdüreceklerini belirttiler. Ardından şantiye binalarını taşıyan protestocu köylülere, şirketin güvenlik görevlileri havaya ateş açarak müdahale etti. Şantiyeye ait bir depo, iki iş makinesi ve iki kamyoneti ateşe veren eylemciler, sularını ellerinden almak isteyen HES şirketine karşı sonuna dek direneceklerini belirterek Aşağı Doluca Köyü'ne geri döndü.

Olaylardan sonra HES şirketi yanlısı savcının talimatıyla bir köylü tutuklandı.

LOÇ VADİSİ'NDE HES YİNE DURDURULDU

Kastamonu - Cide Loç Vadisi'nde yapılması planlanan Cide Hes projesi Kastamonu İdare Mahkemesi'nce bir kez daha durduruldu.

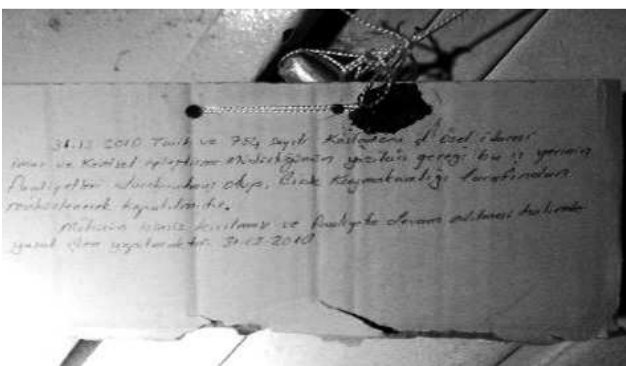
2009 yılında OR-YA Enerji bilirkişinin raporu olmadan Loç Vadisi'nde 6 ay boyunca HES çalışmaları yürütmüştü.. Yapılan hukuksuzluğun anlaşılması üzerine, 31 Aralık 2011 tarihinde mahkeme kararı ile şantiye mühürlenmiş ve ÇED raporu iptal edilmişti.

talan etme imkanı bulan OR-YA Enerji şirketine Loç Vadisi köylüleri tekrar dava açmıştı.

Loçluların Cide Hes'in lisans iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açtıkları davada Danıştay, geçtiğimiz günlerde yürütmeyi durdurma kararı verdi.

Böylece hem lisans iptaline verilen yürütmeyi durdurma kararı, hem de ÇED olumlu raporunun ikinci kez iptal edilmesiyle şirketin Loç Vadisi'ne girmesi bu aşamada önlenmiş oldu. Loçlular yaptıkları yazılı açıklamada

"Loç Vadisi halkı, yaşam alanlarını, suyunu, kültürünü sonuna kadar korumaya yemin etmiştir. Verdiğimiz hukuki mücadele sonuna kadar devam edecektir." dedi.

OR-YA Enerji Loç Vadisi'ni talan etmekte kararlı olup Danıştay'a itirazda bulunmuş ve 1 Haziran 2012'de Danıştay iptal kararını bozmuştu. Vadiyi tekrar

BEYYAZI'DA YAŞAM İÇİN BARİKAT

OZAN ŞAHİN

ozan@meydangazetesi.org

"Biz yol istedik yapmadılar." diyor biri, diğeri de ekliyor. "Biz sebzeçilikle geçiniyoruz. Ama yol yapımı sırasında çıkan toz, bütün ürünümüze zarar veriyor."

Geçtiğimiz aylarda Afyon'da geçimini tarımla sağlayan Beyyazılılara taş ocağı işleten şirket ve devlet yol yapımı amacıyla musallat oldu. Köylüler de köylerinde yapılacak olan bu taş ocağına karşı kararlılıkla direniş gösterince, ortaya o bilindik tablo çıkıverdi. Tarlalarından yolun geçeceğini öğrenen Beyyazılılar, yol yapım çalışmasını protesto etmek için oturma eylemi başlattılar. Son derece kararlı gözükten köylülere, şirketin emriyle birlikte polis gaz bombalarıyla saldırdı. Ama köylüler kararlıydı; geçimlerini sağlamak için, toprakları için yani yaşamları için. Saldırıya taşlarla karşılık verilince polis, 30 köylüyü gözaltına aldı. İbret-i alem olacaktı ki kararlılık çok sürmesin, şirket bir an önce taş ocağını yapmak için çalışmalara başlayabilin.

Yaşananların ardından olayı öğrenen CHP Afyonkarahisar Milletvekili Ahmet Toptaş kasabaya giderek, kasaba kahvehanesinde köylüleri dinledi. Valiyle görüşme yapıp, ondan da olayın bilgisini alarak kahvehanede yapılan sohbeti resmîyette de onaylatmak istemiş

olmalı ki; "Keşke bu firma burada çalışmak için ruhsat alırken uyumasaydınız. Biliyorum geçen yıl bir ürününüz tarlanızda zarar gördü. Sizin amacınız da bu zararın bu yolda olmasını engellemek. Ancak bu iş bu şekilde olmaz önce tüm hukuki kapıları çalmalısınız, ben bu konuda sizlere yol göstereceğim." demiş.

Bu "Keşke", "ben sizlere yol göstereceğim", "metin olun" gibisinden lakayt, ikiyüzlü bir tavır. Vekil tabiri-i caizse teslim alma yarısında aldığı oyları artırmak için propaganda malzemesi olarak kullanacak bu sohbeti. Sayın vekil, köylüler cidden kararlı, yani bu sohbeti yemezler!

Beyyazılılar nasıl ki şimdiye kadar güvendikleri devletin kolluk güçlerini söz konusu kâr olunca her türlü yaşamın katlini vacip sayan şirketlerle karşılarında yan yana gördüyse ve eylemlerinin haklılığını anladılarsa, yine anlayacaklar. Görecekler, temsiliyet yarışındaki ikiyüzlülüğü ve yaşamlarını bir iktidara teslim etmekten ziyade kendi yaşamları için örgütleme. Çünkü yollara barikatlar yaşamlar için kuruluyor...

"AZ ÜCRETE ÇOK ÖLÜM" MEVSİMİ SÜRÜYOR

Yaşadığı yerlerde iş olanakları olmadığı için, ekmeklerini memleketlerinden uzakta kazanırlar mevsimlik işçiler. Bu kimi zaman tarladan ekin toplamak olur, kimi zaman bir inşaatta amele-

lik... Hasat bitince ya da inşaat, gene işsizdirler. Kamyonların kasalarına doluşup bu kez başka yerde bir iş bulma umuduyla yollara dökülürler. Aldıkları para hem çok düşüktür hem de yaptıkları

ları işin güvencesi yoktur. Çoğunlukla yoksul Kürt köylüler olduklarından da, bir kez de bu yönüyle ayrımcılığa ve şiddete maruz kalırlar. Sezon bitip de sağ salim köylerine dönebilenler şanslı sayılır.

İstanbul'da çalışıp, işlerini bitiren Ağrılı mevsimlik işçilerden 13'ü (İsa Karadağ, Salih Karadağ, Çetin Erkut, Muhammet Üstündağ, Dinçer Çetin, Ebru Adalı, Fatih Yıldız, Abdurrahman Demir, Mehmet Deniz, İbrahim Adalı, Demet Kızılay, Dilara Kızılay ve Nara Kızılay) dönüş yolunda trafik kazasında öldü; 12'si (İsmet Sarı, Fırat Karadağ, Halis Baran, İlhan Tan, Bülent Ögdüm, Erhan Aydın, Ferhat Yıldız, Feyyaz Yıldız, Ferdi Yıldız, İlhan Önder, Okan Önder, Mustafa Söğüt) de yaralandı. 21 Temmuz sabahı, yaklaşık 1400 km yol aldıktan sonra; lastiği patlayan minibüsün karşıdan gelen kamyonete çarpmasıyla gerçekleşen kaza, Ağrı'da, işçilerin kendi memleketinde gerçekleşti.

Kırıkkale'nin Karakeçili ilçesinde de mevsimlik tarım işçilerini taşıyan minibüsün devrilmesi sonucu meydana gelen trafik kazasında da 6 kişi öldü, 6 kişi de yaralandı. Kaza, 20 Temmuz akşam saatlerinde Karakeçili-Bala Karayolu'nun Sülübük mevkiinde meydana geldi. Ankara'dan, Kırşehir'in Kaman ilçesine çalışmaya giden mevsimlik işçileri taşıyan minibüsün sol lastiği, Karakeçili-Bala karayolunun Sülübük mevkiinde patladı. Kontrolden çıkan minibüs devrilmesiyle, 19 yaşındaki Mehmet Kılıç, eşi 18 yaşındaki Fatma Kılıç ile çocukları 1 yaşındaki Melike ile 3 yaşındaki İbrahim Halil Kılıç, 4 yaşındaki Fatma Nur Kılıç ve aynı yaştaki Musa Diler öldü.

ROSETEKS İŞÇİSİ HAKKINI KÖŞEBAŞI'NDA YEDİRTMEZ

Ocak, Şubat aylarında maaşlarını alamayan 382 Roseteks işçisi 8 Mart günü işinden çıkarıldı. Yaklaşık dört ay kıdem tazminatlarını alamayan işçiler, 21 Temmuz günü Roseteks'in sahiplerinin (Nedim Aşkın, Bülent Temüroğlu, Yalçın Temüroğlu) ortağı olduğu Levent'teki Köşebaşı Restoran'ının önünde haklarını almak için iftar açma eylemlerine başladılar.

Direnişin 2. haftasında iftardan önce okunan basın açıklamasında, sadaka değil haklarını istediklerini vurgulayan Roseteks işçileri **"Buradaki herşey bizim emeğimizden çalınarak yapıldı. Alinterimizin, emeğimizin karşılığını istiyoruz. Direnen ve mücadele eden işçilerin yenilmez olduğunu düşünüyoruz. Bütün baskılara ve zorluklara rağmen çadırlarını kurarak direnen HEY Tekstil işçileriyle, BEDAŞ işçileriyle ve diğer direnen**

işçilerle birleşecek, işçilerin dayanışmasını büyüteceğiz." dedi.

Basın açıklamasının ardından, evlerinde kendi hazırladıkları yemeklerle iftar sofrası kuran işçiler, Köşebaşı Restoran'ın önünde sloganlar eşliğinde hep beraber iftarlarını açtılar. Patronların aksine kimseden çalmadıklarını, yedikleri yemeklerin her lokmasında kendi alinterlerinin olduğunu vurguladılar.

İftardan sonra Levent'e doğru yürüyen işçiler, yürüyüş boyunca "Sadaka değil hakkımızı istiyoruz!", "Hakkımızı Köşebaşı'nda yedirtmeyiz", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" ve "Hırsız patronlar hesap verecek" sloganlarını attılar. Yürüyüş sonunda toparlanan işçiler tazminatlarını ve ödenmeyen maaşlarını alana kadar Köşebaşı Restoran'ın önünde olacaklarını belirttiler.

SUZUKİ'DE İŞÇİ PATRON KAVGASI

Hindistan'da SUZUKİ işçileri fabrika yöneticilerine saldırdı: Hastanelik olan 40 yöneticiden biri öldü.

Suzuki'nin Hindistan'da bulunan fabrikasının yönetimi bir işçiyi işten çıkartmış, bu da yetmiyormuş gibi bu duruma direnen işçilerin üzerine kiraladıkları yüzlerce işbirlikçiyi saldırmış; işçilerse bunun karşılığında 40 yöneticiyi hastanelik ederek, yöneticilerden birini öldürmüştü.

Hindistan'daki Suzuki fabrikasında işçiler ile işverenler arasında yapılan toplu iş görüşmelerinden bir sonuç çıkmaması ve işverenlerin direnen işçilerin üzerine işbirlikçilerini saldırtması üzerine işçiler fabrikayı ateşe verdi. Çıkan olaylarda 40 kişinin yaralanması ve bir kişinin ölmesi üzerine Suzuki bu bölgedeki iki fabrikasından birini kapattığını duyurdu.

Bu çatışmanın kaynağında ise yükselen enflasyon, aşağı çekilen ücretler, işçilerin koşullarının kötüleştirilmesi ve iş kanununda gündelik işçilerle ilgili yapılan değişiklikler yatı-

yor. Aslında, 18 Temmuz günü, bir denetçinin bir işçiye yönelik sözlü tacizi olayların fitilini ateşledi. Bunun üzerine herhangi bir kanıt olmaksızın yönetim, hakarete uğrayan işçinin işten çıkartılması üzerine sendika da olaya dâhil oldu. Sendika müzakere yapı-

maya gelmişken yönetim tarafından kiralanan yüzlerce işbirlikçi, yönetimin emriyle fabrika kapısını kilitleyerek işçilere saldırdı. Bu saldırı esnasında Suzuki fabrikası yöneticilerinden biri de hayatını kaybet-

ti.

Sendika yetkililerinden biri ise olayı şöyle anlattı: "İşbirlikçiler bir kaç işçiye saldırıp onları ağır yaralayarak hastanelik ettiler. Sonrasında ise fabrikayı savaş alanına çevirerek ve bazı bölümlerinde yangın çıkardılar.." Yaşanan tüm bu olayların ardından polis, fabrikada bulunan yöneticileri ve işbirlikçileri koruyarak olaydan sorumlu tuttıkları bazı işçileri tutukladı.

Ölümsüzlüğün Sırrı Bulundu

Dimitri Istkov:

"2045 yılında insan bilinci bir holograma aktararak ölümsüzlük mümkün olabilecek."

Rus milyarder Dimitri Istkov, ölümsüzlüğün sırrını açıklayarak 2045 yılında insan bilincini bir holograma aktararak ölümsüzlüğün mümkün olacağını söyledi. Projeye büyük yatırım yapan ve 100 bilim insanıyla bu projeyi devam ettiren Istkov, Forbes Dergisi'nin dünyanın en zenginleri listesinde yer alan ilk 1226 kişiye yolladığı mektupta, "Birçoklarınız bilim, sanat ve yardım derneklerini destekleyen başarılı işler kurdunuz ve büyük zenginliğe ulaştınız. Sizlere sibernetik ölümsüzlüğün ve yapay insan vücudu geliştirilmesi için yapılan bilimsel çalışmalara katkıda bulunmanızı öneriyorum... Bu çalışmalar bir gün sizi ve dünyamızdaki birçok insanı hastalık, yaşlılık ve hatta ölümden özgür kılacak..." dedi.

Avatar adını verdiği projeye insan bilincini biyolojik bedenden ayırarak fiziksel zorunlulukların ötesine çıkaracağını söyleyen Istkov; ilk olarak insan benzeri bir ro-

bot kullanacaklarını, insan beynini kontrol edebilecekleri bu robota aktaracaklarını, daha sonra bilgisayar ortamına aktarılan bilinci de robot vücuda nakledeceklerini ve nihayetinde robotik bir vücut ve sanal bir beyni olan "Avatar"ı yaratacaklarını söyledi. Şimdilik uzak gözükse de Rus milyarder en zenginleri bu projeye ikna edebilmek için "İş dünyasına yapacağınız yatırımlar size bir milyar dolar daha kazandırabilir. Medeniyetimiz Avatar gibi teknolojilerin hayata geçirilmesine çok yakın bir noktada. Bu bir bilim kurgu fantezisi. Bu projenin siz hayattayken gerçekleşmesi, sizin vereceğiniz desteğe bağlı." diyerek en zenginlerden "aman diledi".

Yaptığını bilim ve teknolojiye büyük bir ilerleme olarak gören Istkov, bu formülüyle yalnızca zenginliği ölümsüzleştirmeyi amaçlamıyor olsa gerek. Dünyanın en zenginlerine sunduğu bu teklifle sermayenin birikimini ölümsüzleştirmeyi amaçladığı gibi küresel anlamda sürmekte olan açlığı, yoksulluğu ve sefaleti de ölümsüzleştirmek istiyor. Ezenlerin sonsuza dek ezen olarak kalmasını garantileyecek bu müthiş teknolojik gelişmeyle, kapitalistlerin yarattığı sömür de savaşlar da ölümsüzleşecek. Şimdilik hedefinde yalnızca zenginleri barındırsa da bu ölümsüzlük teknolojisi amaçlarını farklılaştırıp, yeni formüllerle karşımıza çıkabilir. Acaba bu listede bulunan Murat Ülker, Rahmi Koç, Aydın Doğan, Bülent Eczacıbaşı gibi "en zenginler" Istkov'la görüştüler mi? Bu çılgın projeyi buralardan kimler destekleyecek...

Avatar adını verdiği projeye insan bilincini biyolojik bedenden ayırarak fiziksel zorunlulukların ötesine çıkaracağını söyleyen Istkov; ilk olarak insan benzeri bir robot kullanacaklarını, insan beynini kontrol edebilecekleri bu robota aktaracaklarını, daha sonra bilgisayar ortamına aktarılan bilinci de robot vücuda nakledeceklerini ve nihayetinde robotik bir vücut ve sanal bir beyni olan "Avatar"ı yaratacaklarını söyledi. Şimdilik uzak gözükse de Rus milyarder en zenginleri bu projeye ikna edebilmek için "İş dünyasına yapacağınız yatırımlar size bir milyar dolar daha kazandırabilir. Medeniyetimiz Avatar gibi teknolojilerin hayata geçirilmesine çok yakın bir noktada. Bu bir bilim kurgu fantezisi. Bu projenin siz hayattayken gerçekleşmesi, sizin vereceğiniz desteğe bağlı." diyerek en zenginlerden "aman diledi".

Dimitri Istkov, uzun yıllardır, insanlığın en büyük hayallerinden olan ölümsüzlüğün sırrına eriştiği için, bir mutluluk sarhoşluğu yaşıyor olacak ki; ne bunu en zengin-

RUS DEVRİMİNDE ANARŞİSTLER

Anarşistlerin, merkezileştirilmiş iktidarın tehlikelerine karşı 95 yıl öncesine dayanan uyarılarının öngörülü ve düşüncelerinin bugün bile geçerli oluşu, günümüzdeki devrim tartışmalarında toplumsallık vurgusunu savunanların tarihsel arka planını oluşturuyor.

1917 önce ve hemen sonrası Rusya'da olup biteni anarşist bir bakış açısıyla yorumlayan; deneyimlenen süreçlerde anarşistlerin neler yaşadığını, neler yapıp neler tartıştığını anlatan belgelerle, "Rus Devriminde Anarşistler" kitabı, 1995'te Metis Yayınları tarafından basılmıştır. Bülent Somay'ın sunuşunda verdiği özeleştirisıyla şu andan çok farklı bir siyasal gündemde basıldığı çok açık. Bu kitap Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle nerede hata yapıldığına bakmak adına 1917'ye dönen sosyalistlerin o dönemi iyi anlayıp hatalardan ders çıkarma veya (1987'de "Mağlup" durumuna düşen sosyalistlerin) "Mağlupların" da tarihte bir yeri olmalı kaygısı içerisinde bir geriye dönüş çabası olarak algılanabilir. Tarihsel süreçleri çok yönlü anlama çabasıyla Türkçe'ye çevrilen kitap, Paul Avrich tarafından, ilk olarak 1973 yılında İngilizce olarak basıldığında, herhangi bir iktidarın tarihsel anlatımı kaygısı güdülmeden, devrim sürecindeki hareketin ruhunu kavramayı amaç edinmişti. Anarşistlerin, çeşitli makale ve manifestolarla, söylev ve önergelerle, mektup ve günlüklerle, şiir ve marşlarla devrim ve iç savaş tarihleri süresince anlatıldığı kitap, ikincil anlatılardan kaçınılmaktadır. Kitap, dönemin çeşitli anarşist birey ve gruplarının (komünistler, sendikalistler, pasifistler, bireyciler gibi) kendi belgeleriyle hazırlanmıştır.

Paul Avrich'in anarşistler açısından süreci kısaca özetleyen bir giriş metniyle başlayan kitapta, Volin, Maksimov, Mahno, Kropotkin gibi dönemin önemli anarşistleri ile çok fazla bilinmeyen Borovoy, Graçev, Sokolov

gibi anarşistlerin makaleleri ile Şubat Devrimi'nden Ekim sürecine, İç Savaş'tan Ukrayna'ya ve Rusya'daki anarşistlerin tutsaklık durumuna kadar birçok süreç hakkında değerlendirme ve yorum yazıları yer alıyor. Ayrıca Paul Avrich kitabın bir bölümünü eğitim, gelecek toplum, antiintellektüelizm gibi konular hakkında Golos Truda (Emeğin Sesi), Burevestnik (Fırtına Kuşu) gibi dönemin önemli dergilerinde yayımlanan ve Nabat Federasyonu gibi dönemin önemli örgütlerinin yayımladığı tartışma, bildiri ve makalelere ayırmış durumda.

Anarşistlerin, merkezileştirilmiş iktidarın tehlikelerine karşı 95 yıl öncesine dayanan uyarıların öngörülü oluşu ve düşüncelerinin bugün bile geçerli oluşu, günümüzdeki devrim tartışmalarında toplumsallık vurgusunu savunanların tarihsel arka planını oluşturuyor. 95 yıl öncesinde anarşistlerin o günün toplumsal koşullarını yorumlayıp deneyimlenmesi gereken güncel pratikleri ve yazdıkları belgeler, bu coğrafyada bu geleneği devam ettirmeye çalışanların uzun süredir unuttuğu bir şeyi hatırlatıyor o da güncele ilişkin söz üretmek.

(Genel hatlarıyla Rus Devrimi sürecinde anarşistleri anlatan, baskısı tükenen bu kitap Kadıköy'deki 26A Sahaf'tan temin edilebilir.)

TÜRKİYE'NİN GÜNEYİ | SURİYE'NİN KUZEYİ

Suriye'nin kuzeyinde oluşacak bir Kürt bölgesi, Irak'ın kuzeyi ile birlikte düşünüldüğünde; Türkiye'deki Kürtlerin konumunu her açıdan güçlendiriyor.

Kontrolünü ele geçirdiği bölgede "Özgür Suriye Ordusu"

Temmuz ayında, Kahire'de düzenlenen Suriyeli Muhalifler Konferansı'nda T.C. Dışişleri Bakanı Davutoğlu, Türkiye'nin Suriye Politikası'nı açıklarken yine aynı ayın sonuna doğru Suriye'de yaşanacak gelişmeleri hesaplamiyordu.

Davutoğlu "Türkiye'nin Suriye Politikası açıktır. Haklı demokratik taleplerde bulunan Suriye halkının yanındayız." demişti. T.C. bu açık politikasıyla Suriye'de sünni Müslüman Kardeşler'in iktidarını destekliyor ve bu desteği Arap Birliği içindeki Katar ve Suudi Arabistan'ın yaptığı gibi sadece ekonomik tutmuyor. Sınırından Suriye'ye soktuğu muhalif ordunun askerleriyle lojistik, teknik ve taktiksel yardımlarla bu iktidar için ne kadar samimi olduğunu gösteriyordu.

Esad rejiminin iktidarı kaybetmeme dürtüsüyle halka karşı giriştiği ölüm politikası; rejim karşıtlarının hepsini kamuoyunda meşru gösteren bir tabloya sokuyordu. Özgür Suriye Ordusu, Esad diktatörlüğüne karşı girişilmiş mücadelede özgürlük savaşçıları olurken; T.C. bölgedeki adalet bekçisi; BM Güvenlik Konseyi'nde Suriye'ye ambargo kararı alan devletler de Ortadoğu'dan yükselen çığlığa kulaklarını tıkamayan batılılar rolüne bürünüyordu.

Esad konrolündeki Suriye Ordusu ve destekçileri

Uluslararası siyasi arenada, Rusya ve Çin'in vetosu nedeniyle Suriye yönetimine karşı yaptırım kararı alamayan batılı devletler; T.C.'nin bölgedeki bu "yapıcı" rolünü desteklediklerini her fırsatta dile getiriyorlardı.

T.C "Açık Suriye Politikası" işletirken, Jet Kriziyle açığa çıkan ve tarafları neredeyse savaşıcağı noktaya getiren durum,

T.C.'nin bu politikasını uluslararası siyasi düzlemde bir kez daha meşru kılmasına yol açtı.

Suriye coğrafyasının, gerçekte bu "Açık Dış Politika"nın bu kadar rahat uygulanamaz doğası, belki de hesaba katılmamıştı. Başından beri karşısında olunan Esad rejimi, aslında yalnız "Esad"dan oluşmuyordu. Esadlı Suriye rejimi bölgedeki zincirin bir parçasıydı. Bu zincirin bir ucunda İran, öteki ucunda Lübnan'da giderek güçlenen Hizbullah vardı. İran devleti, Hizbullah ile arasındaki ilişkiyi Suriye üzerinden gerçekleştiriyordu. Dolayısıyla Şii Esad rejimine karşı girişilmiş bir çaba bu zinciri kırabilirdi. İran bu süreçte muhaliflere karşı tutumunu, Esad rejimine yaptığı mali ve silah desteğiyle gösterdi.

Öte yandan sadece Sünni Müslüman Araplara verilen destek, Suriye gibi farklı mezhep ve kimlikleri içinde barındıran bir coğrafyada hiç de bütünleştirici gözüküyordu.

22 Temmuz'a kadarki süreçte Suriye coğrafyasında yaşananlardan, tüm bu siyasi gerilimlerin T.C dış politikasını etkilemediği gözlemleniyordu. Derken 23 Temmuz'da Kürtler, Amude, Derik, Lorani ve Afrin'i ele geçirerek, ne Esad'ın ordusunu ne de Özgür Suriye Ordusu'nu bu kentlere sokmamacaklarını açıkladılar.

Kürtlerin Suriye'deki Durumu

Aslında Suriyeli muhalifler, Esad rejimine karşı bir ayaklanmaya girişmesinden çok öncesinde Kürt grupları Suriye'deki en önemli muhalefet durumundaydı. %10-15 (2 Milyon civarı) nüfusuyla Kürtler

Suriye'de en büyük kimlik konumunda. 2005'teki Damascus Demokratik Değişim Kongresi'nde oluşan Kürt Partileri Blok'u Suriye muhalefetine belirlemede önemli yer teşkil etmişti.

Mart 2011'de çıkan ayaklanmalara Kürtlerin tepkisi biraz geç oldu. Bu ayaklanmalarda Nisan ayının sonuna gelene kadar net bir pozisyon almadılar. Kürt Siyasi Partilerinin Ulusal Hareketi'ne dönüşen önceki blok, Suriye'de Esad rejiminin tek parti diktasına karşı eşit, anayasaya dayalı, laik bir devlet talebinde uzlaştı.

Hemen sonrasındaki aylarda Suriyeli muhaliflerin Antalya ve İstanbul'daki kongrelerini boykot ettiler. Buna rağmen 54 Kürt temsilci, Antalya'daki kongreye katıldı. 16 Haziran'da İstanbul'da gerçekleşen muhaliflerin kongresinden, "Suriye Arap Cumhuriyeti" söylemine karşı olduklarından dolayı Kürt gruplar ayrıldı.

Buna karşılık muhalifler de Kürtleri Esad rejiminin yanında olmakla suçladı. Suriye Ulusal Konseyi, Esad rejimiyle işbirliği içinde olanların, Esad sonrası dönemde var olamayacağı gibi tehditkâr bir açıklama yaptı. Suriye Ulusal Konseyi'nin bu açıklaması, Kürt kimliğini başından beri kabul etmeyen politikalarıyla uyum gösteriyor.

2011 Ekim'ine gelindiğinde Kürtler, Barzani'nin desteklediği Suriye Kürt Ulusal Konseyi; T.C., Arap Birliği ve Batı destekli Suriye Ulusal Konseyi; PYD'nin içinde bulunduğu Gençlik Koordinasyon Konseyi arasında kendilerini ifade etmeye çalıştılar.

2012'nin Temmuz ayına gelindiğinde, Esad güçleri kentleri halk meclislerine terk etmek zorunda kalmadan önce 2 kişiyi öldürerek toplumsal muhalefeti bastırabileceğini düşündüyse de bir katliam gerçekleştirilmeden karşısındaki muhalefeti bastıramayacağı gerçeğiyle yüzleşti. Arkasından kentlerde kurulan halk meclislerinde amacın "Suriye'nin bütünlüğü çerçevesinde, demokratik hakların geliştirilmesi" olduğu söylendi.

Suriye'nin Kuzeyi, Türkiye'nin güneyi

Suriye ile arası "Kürt meselesi" açısından hiç de iyi olmayan T.C., Adana Protokolü ile Suriye'nin PKK'ye lojistik desteğini engellemiş ve protokol sonrasında kendi Kürt politikasına uyumlu

bir süreç geliştirebilmiştir.

Kürtlerin, T.C. sınırına yakın bölgelerde elde ettiği yerleşim alanları, sadece T.C'nin "Açık Suriye Politikası"ni zedeleyen bir durum değil. Aynı zamanda, Suriye'nin kuzeyinde oluşacak bir Kürt

Adana Protokolü:

20 Ekim 1998 yılında Suriye Devleti ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafınca imzalanan antlaşma, Suriye'nin su sorununu ile Türkiye'nin de PKK sorununu gidermesi üzerinden devletlerarası bir uzlaşıydı.

bölgesi, Irak'ın kuzeyi ile birlikte düşünüldüğünde; Türkiye'deki Kürtlerin konumunu her açıdan güçlendiriyor. Aynı zamanda halk meclisleri aracılığıyla gerçekleşen bu özyönetim pratiği bölgeyi farklılıklarıyla bütünleştirmek ve çizilen sınırları anlamsızlaştırılarak - yeniden çizilerek değil - beraber yaşayabilme amacını taşımaktadır. Bu demokratikleşme durumu "demokrasi savunucusu" T.C'nin üstünde daha fazla baskı oluşturacağına benziyor.

Kürt Halk Meclisi Toplantısı, Dîrbêsiye

Yani Suriye'de bu iktidar kavgası kolay kolay biteceğe benzemiyor, bir yanda iktidarını kaybetmek istemeyen Esad ve Esad'ın arkasındaki Şii Koalisyon, diğer tarafta Şii iktidarına karşı birleşmiş gibi görünen neoliberal politikaların Ortadoğu yürütücüsü Müslüman Kardeşlerle Selefilere ve bu Sünni Koalisyon'u destekleyen küresel kapitalistler var. Bir de Suriye'deki iktidar kavgasına dahil olmadan, kendi yaşadıkları topraklarda özgürce yaşamak isteyen Kürtler var. Ve atlamak gerekir ki bölgede hiç bir şekilde Kürtlerin özgürleşmesini istemeyen ve bölge üzerindeki iktidarını kaybetmek istemeyen T.C. var.

“ OY VERMİYORUM; ÖRGÜTLENİYORUM ”

HÜSEYİN CİVAN

hcivan@meydangazetesi.org

Yunanistan seçimlerinde, SYRIZA yani Radikal Sol Koalisyon'un yükselttiği oy sayısı sadece SYRIZA'ya parlamentoda daha fazla sandalye olarak geri dönmedi. Partinin oylarını bu kadar yükseltmesi, Yunanistan dışında da ve özellikle sol çevreler tarafından bir başarının öyküsü olarak tartışılmaya devam ediyor.

Cunta döneminden bu yana Yeni Demokrasi ve PASOK iktidarları geleneğini yıkmayı başaran SYRIZA, 2000'lerden beri süregelen toplumsal mücadelelerin özellikle geçtiğimiz (ve hala devam etmekte olan) süre zarfında taban örgütlülüğü ile (fabrika, hastane, okul işgalleri ve özyönetimleri, mahalle komiteleri, köy kooperatifleri...) yükselişini solladı.

Sol muhalefetin, SYRIZA'nın parlamento başarısıyla ilintilendirmeye çalıştığı bu mücadelelere yönelik yorumları da Yunanistan seçimleri sayesinde okuyabildik. Bu yorumların büyük bir bölümü, Türkiye muhalif basınında benzer bir şekilde yer etti. SYRIZA'nın bu parlamento başarısı kimi yazılarda olması gereken sosyalist bir ideal olarak bile anıldı.

Yunanistan'da 2000'lerden beri devam etmekte olan toplumsal mücadeleler; IMF, AB ve Merkez Bankası'nın Yunanistan coğrafyasındaki halka farklı biçimlerde hissettirilmeyle olan kapitalist politikalara yönelik girişilmiş çabalar değildi sadece. Bu süreçte özellikle devlet ve bağlı bulunan kurumların şiddet dolu ve baskıcı uygulamaları bu coğrafyada yaşayanların öfkelerini yükseltmesinde önyak oldular.

2008 Aralık'ında Anarşistler sokaktayken, bu olağanüstü süreci herhangi sosyal, ekonomik, siyasi nedene bağlamayanlar ve bu devrimci hareketlenmeyi "gençlerin nedensiz şiddetli dışavurumu" diye adlandıranlar, nasıl 2008'den önceki toplumsal mücadele süreçlerini unutan bir tavırla meseleyi ele aldılarsa, şu anda da bütün bu süreçte oluşan deneyimi yok saymakta ısrarcı.

Toplumsal mücadelelerin, parlamenter kar-

şılığını görmeden bu mücadelelerin gerçekliğine inanmayanlar, "meclis fetişizmini" sokağın devrimci pratiklerine tercih etmekte. Yunanistan'daki halkın küresel kurumların ve yunan devletinin tüm sosyal, ekonomik ve siyasi yaptırımlarına karşı geliştirdikleri deneyimler, bugün politik olan ve yaşamsal olan arasındaki bütünselliğin en güzel örnekleri olarak görünüyor.

SYRIZA, KKE ve ANTARSYA'nın oylarını katarak "seçimin en büyük galibi soldur" değerlendirmesi yapan muhalif çevreler, Alexis Tsipras'ın öncülüğündeki SYRIZA'yı toplumsal kazanımların bir yansıması olarak görmekte ısrarcı.

Bu tarz bir değerlendirme, sadece toplumsal muhalefetin parlamentocu görünümünü yüceltmekle kalmıyor; siyasi iktidar olma amacıyla girişilmemiş tüm mücadeleyi yok sayıyor. Yani parlamento ve siyasi temsil yükseltilirken; halkın mücadelesi görünmez kınıyor.

Yunanistan'daki toplumsal mücadelelere "organik krizler", "lider eksiklikleri" gibi teorik safsatalarla yönlendirilme eksikliği vurgusu yapılıyor. Lidere ihtiyaç duymayan, taban örgütlülükleri temelinde toplumsallaşan mücadelelerin tabi ki siyasi bir temsile ihtiyaçları yoktur. Çünkü bu mücadeleler doğrudan siyasi temsiliyetlerini kendi mücadeleleri ile gerçekleştirilmektedir.

Seçimlerde oy kullanmayan her 100 kişiden 35'inin politikliğini sorgulamayan indirgemeci yaklaşımlar, son seçimlerde oy oranını yükselten faşist Altın Şafak'a oy verenlerin bile analizini yapmaktan geri kalmamaktadır. "Ekonomik, sosyal ve siyasal işleyişten muzdarip insanların öfkelerini göçmenlere yansıtması" şeklinde yapılan değerlendirmeyle aslında bu insanların da ezilenler arasında olduğu ve politik dışavurumlarını değiştirebileceği öngörülüyor.

Buna karşılık, siyasi iktidarlar arasında bir fark olmadığını gören ve oy kullanmayan %35'in politik gerçekliğini konuşmak belki de yok sayılmak istenen bir siyasi geleneğin yeniden, bu coğrafyada canlanıyor oluşunu dillendirmekten kaçınmaktadır.

Genel grevler; fabrika, hastane, okul işgalleri; mahalle komiteleriyle daha da fazla yerleşen toplumsal mücadelelerin parlamenter yansıması olmadığı sürece başarılı devrim süreçlerine gidemeyeceğine yönelik tespitlerde de bulunan bu kesimler, Yunanistan topraklarındaki (ve aynı zamanda dünyanın birçok yerindeki) özyönetim deneyimleri, doğrudan demokrasi uygulamalarının siyasallığını tartışmak için hemen yakın coğrafyadaki(!) Chiapas'a bakabilirler. Zapatistlerin dediği gibi "Oy vermiyorum; örgütleniyorum!"

Alexis Tsipras

Birkaç ay öncesine kadar Yunanistan'da Tsipras ismi çok az biliniyordu. Syriza, Troika'nın (AB, IMF, ECB'den oluşan heyet) tasarruf pa-

ketlerini reddederek, merkez sol PASOK'u şaşırtıcı bir şekilde geride bıraktığında Tsipras, uluslararası medyada en çok konuşulan politikacı oldu.

Tsipras, 2008'den beri Sinaspismos'un başkanı ve 2009'dan beri SYRIZA'nın meclis grubu başkanı. 2012 Haziran'ından beri ana muhalefet lideri.

Seçim başarısı sonucunda Paris ve Berlin'e Avrupa Solunun en başarılı partisinin lideri olarak ziyaretler gerçekleştirdi. Bu ziyaretler ve Slavoj Žižek ile beraber yaptığı söyleşi onu daha da popüler kıldı.

"Ülkenin toprak bütünlüğü ve ulusal bağımsızlığını savunmak SYRIZA için tartışmaya açık olmayan bir önceliktir." diyerek seçimler öncesinde Yunanistan Genel Kurmayı ile yaptığı görüşmeyle "enternasyonalist", ulusal silah sanayisini canlandırmaya yönelik açıklamalarıyla da "antimilitarist" yönünü gözler önüne serdi!

Tsipras'ın seçimler öncesinde bankalara borçlu olanların borçlarını ödememesi gerektiği vurgusu, bu paranın yatırım ve büyümeye gitmesi gerekliliği vurgusuyla tamamlanıyordu aslında. Dünya Bankası Eski Başekonomisti Larry Summers'in, sermayenin yatırıma ve büyümeye doğru akması gerekliliğine yönelik açıklamalarıyla, Tsipras'ın söylemleri arasında, New York Times'a göre çok fark yok. Tsipras'ın Guardian'a verdiği röportajında Keynes'i ve Obama'nın mali politikalarını olumladığı yönündeki açıklaması önemliydi.

Tsipras, neoliberal gazete Kathimerini'ye verdiği röportajında, "Bize göre Euro'dan çıkmak bir çözüm değil" demişti. Tabi ki bu ifade SYRIZA'nın büyüme ve iş imkânlarına ilişkin seçim dönemi savunduklarıyla tamamen uyumsuz.

Žižek'in Tsipras'ı övmek için söyledikleri Tsipras ve SYRIZA'yı anlamak için önemli "O, radikal solun saçmalığının sesi değil, market ideolojisinin saçmalığına karşı yükseltilen mücadelenin sesi."

2004 seçimleriyle birlikte kendini ilk kez gösteren SYRIZA (Radikal Sol Koalisyon), toplam 13 grup ve birçok bağımsız siyasetçiden oluşuyor. İçerisinde sosyal demokratlardan, yeşil sol gruplara; maoistlerden, troçkistlere varıncaya geniş bir yelpazesi var. Sokakta partinin troçkist kanadı olan Sinaspismos çok görünmese de, koalisyonun en güçlü partisi Sinaspismos.

SYRIZA önceleri AB ile ters düşmeyen siyasal stratejisini, özellikle son dönemde radikalleşti. Seçimin kazanılması durumunda AB, IMF ve

Merkez Bankası (ECB) ile olan anlaşmaları feshetme ve bu kurumların dayattığı sosyal kesintileri kaldırma sözü vermişti. Bankaların devlet kontrolüne alınması da SYRIZA'nın radikalleşen vaatleri arasındaydı. Parti bütün bu radikalleşen söylemleriyle Yunanistan solunun temsilcisi olmaya çalışıyor.

2004 seçimlerinde SYRIZA koalisyonunda; Sinaspismos, AKOA (Yeşil politika, Avrupakomünizmi), DEA (Troçkist), KEDA (Komünist), KOE

(Maoist), APO (Antikapalist Politik Grup), DIKKI (Sosyal Demokrat Hareket), Roza (Radikal Sol Grup), KOKKINO (Troçkist) vb. grup ve partilerin yanı sıra bağımsız aktivistler de yer aldı.

Girdikleri ilk seçimde 241.539 oy alan SYRIZA'nın parlamentoya giren 6 üyesi de Sinaspismos'tandı. 2012 seçimlerinde 1.655.086 (%26,89) oy alarak büyük bir çıkış yakaladı. Bu yakaladığı başarıyı SYRIZA nasıl

devam ettirecek bilinmez ama koalisyon olmasından kaynaklı bir dizi problem yaşayacağı, seçim öncesindeki radikal vaatleri seçim sonrasında yinelemekte partinin çok sıkıntı yaşayacağı şimdiden Yunanistan'daki muhalif grupların en çok konuştuğu arasında.

Bir başka konuşulan da, SYRIZA'nın radikal solun temsilcisi olması üzerinden... Yunanistan'da merkez sol yıllar önce sağa kaydığında dolayı, SYRIZA'nın PASOK'a göre radikal oluşu çok da anormal gibi görünmüyor.

YOK EDİLEN İMECE KÜLTÜRÜ ZEYTİNCİLİK

Yağı derdimize deva, dalı efsanelere destan, sofrada ekmeğimize katık... Barışın simgesi zeytin.

Bugün bir sanayi sektörüne dönüşmüş olan zeytin üretimi ve zeytin yağcılık uzun yıllar boyunca farklı üretim ve tüketim ilişkileri içerisinde yer almıştır. Köylülerin kolektif üretiminden şirketlerin endüstriyel üretimine; kooperatiflerce örgütlenen üretim, dağıtım ve tüketim ağından ise küresel şirketlerin ithalat ve ihracat malına dönüştürülmüştür.

Zeytin günümüzde Akdeniz iklim şartları gösteren Trakya, Güney Avrupa, Afrika'nın kuzeyi, Ortadoğu ve Güney Asya gibi oldukça geniş bir coğrafyada yetişir. İlk olarak Kuzey Mezopotamya'dan yayıldığı düşünülen zeytin, Anadolu topraklarında da Akdeniz ve Ege kıyılarından Doğu Karadeniz'e kadar birçok bölgede yetişir. Zeytin don olayları yaşanmadığı sürece üç bin yıl kadar uzun bir süre

biçiminde sofralık tüketilmesinin yanında oldukça sağlıklı bir yağ olan zeytinyağı üretiminde de kullanılır. Olgunlaşmış ve yağlanmış zeytin meyveleri, çekirdekleri parçalanmayacak şekilde ezilerek preslenir. Presleme sonucu elde edilen ilk yağa, **natürel sızma zeytinyağı** denir. Kalan posanın üzerine sıcak su dökülerek yeniden bir presleme yapılır ve **natürel tipi zeytinyağı** elde edilmiş olur. Ancak bu yağ, natürel sızma zeytinyağına göre, kıymetli yağ asitleri bakımından daha fakirdir. Natürel sızma ve natürelin belli oranlarla karıştırılması sonucunda ise **riviera zeytinyağı** elde edilmiş olur. Zeytin sıkımı esnasında elde edilen yağın acı olması durumunda bu yağlar yemeklik olarak tüketilmez, sabun yapımında kullanılır. Zeytinyağını sağlıklı yapan şey ise

Zeytincilik Kanunu adıyla bir kanun çıkarmasıyla zeytin ve zeytinyağı üretimi devlet denetimi altına alınmaya başlamış, endüstrileşme sürecine girmiştir. 1950'lere kadar arttırılan zeytin üretimi o yıllarda rekorlar kırmış, 1961 yılında ilk defa Türkiye Cumhuriyeti'nin on bin ton gibi yüksek miktarda zeytinyağı ihracatına ön ayak olmuştur. 1963 yılında ise devletlerarası görüşmeler sonucu Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkardığı bir yasa ile bu ihracata sınırlama getirilmiştir. Bu süreçlerde, zeytin ve zeytinyağı üretimi yapan kooperatifler zamanla daha fazla banka kredisi ve daha fazla yeni makine alabilmek için şirketleşmişlerdir. Buna bağlı olarak **2005 yılından itibaren zeytin ağacı sayısının artmasına rağmen üretici sayısı azalmıştır**. Bu dengesizlik,

boyunca hayatta kalabilen dayanıklı bir ağaçtır. Humuslu, kalkerli-kumlu, nemli ve derin toprakları seven zeytinin yetiştirilmesinde, dikilen türün bölge şartlarına uygunluğu ve uyumu oldukça önemlidir. Örneğin Maraş Bölgesi'nde Gemlik türü Zeytin her ne kadar kök tutup hayatta kalabilse de Bursa Bölgesi'ndeki kadar meyve verimi sağlanmaz. Maraş bölgesinde uygun olan zeytin türleri savrani, kan çelebi ve kalembezidir. Zeytin ağaçlarının verimi bölgesel uygunluk ve uyumun yanı sıra, zeytinin toplanma yöntemiyle de alakalıdır. Ağacın dallarına zarar vermeksizin tek tek elle toplanan yöntem yavaş ve meşakkatli olduğundan dolayı dalları (değnek vurarak) sarsarak zeytin meyvelerinin dökülerek toplanmasının tercih edilmesi ağacın verimini sonraki senelerde azaltmaktadır.

Zeytin, yeşil ve siyah zeytin

bu şekilde üretilmesi yani tıpkı meyve ve suyu gibi sıkılarak elde edilmesi, herhangi bir kimyasal işleme maruz kalmamasıdır. Ayrıca zeytinyağı birçok yararlı vitamin ve minerali içermesinin yanı sıra çocuklarda ağrı kesici olarak kullanılan lipofenin gibi maddeleri de içinde barındırır.

Zeytin yetiştiriciliğinde, işleme ve dağıtım süreçleri bir birtelilik gerektirdiğinden, bu süreçlerin birçok aşamasında imeceye ihtiyaç duyulmaktadır. Bundan dolayı uzun yıllar imece usulü üretim devam etmiş, 20 yy. başlarında tüm dünya genelinde zeytin üretimi kooperatifleşmeye başlamıştır.

Sanayi Devrimi'nin Anadolu topraklarına girmesiyle zeytin ve zeytinyağı kar elde etmek için üretilen bir mal haline gelmiştir. 1937 yılında Bornova Zeytin Araştırma Enstitüsü'nün kurulması ve devletin

zeytincilik ve zeytinyağcılık yapan ailelerin bahçelerindeki mahsulü işleyip standartları tutturamama riskini almaktansa, şirketlere anlaşmalı satmayı tercih ediyor olmalarıyla alakalıdır. Bu durum ailelerin kendi bahçelerinde zeytinyağı şirketlerinin birer işçisi olmasına yol açmıştır.

Zeytinyağcılıkta ve zeytin üretiminde tekelleşmenin önüne, hala varlığını sürdüren imece usulü üretim ve kooperatifçilik geçecektir. Ancak kooperatiflerin amacı, şirket olma yolunda ilk basamak olmak yerine üretimden tüketime olan süreçte aracılardan ortadan kaldırmak; kar amacı gütmekten üretim, dağıtım ve tüketim süreci yaşatmak olmalıdır. Bu kaygılarla hareket eden kolektif ve kooperatiflerin sadece ekonomik çözümler değil tüm yaşamı değiştirmeyi hedeflemesi, tekelleşmenin önüne geçebilecektir.

EKMEK ASLANIN AĞZINDA

Başta ABD olmak üzere Avrupa ve Asya'da yaşanan kuraklık buğday ve tahıl üretimini düşürdü. ABD'de yaşanan kuraklığın son 50 yılın en büyük kuraklığı olduğu belirtilirken; dünyada buğday, pirinç, mısır fiyatları yükselişe geçti.

Gıda Krizi Tüm Dünyayı Etkileyecek

Yaşanan kuraklık Avrupa'da etkisini göstermeye başladı. Ukrayna'da buğday fiyatları bir ay içerisinde yüzde 13,5 oranında arttı. Avrupa'da birçok ülkede WTO(Dünya Ticaret Örgütü) ve IMF(Uluslararası Para Fonu) gibi kurumların politikaları büyük tepki yarattığından, kuraklığın getirdiği kıtlık piyasaya yansıtılmamaya çalışılıyor ama gıda krizi yakın zamanda getirdiği zamlarla kendisini belli edecek gibi görünüyor.

Bakan Eker: Bizi Teğet Geçer

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehdi Eker "Dünyayı bekleyen bir fiyat artışı ve sıkıntı var. Amerika'da 1 ay içinde buğdaya ton başına 100 Dolar zam geldi. 280 Dolarlardan, 380 Dolarlara çıktı. Ama bizim fazla buğday üretimimiz var. Kuraklık bizi etkilemez" dedi.

Kuraklığın Nedeni; Tarımın Şirketleşmesi, Çiftçinin Yokedilmesi

Şirketlerin çiftçileri yok ederek tarım sektörünü hızla endüstriyel hale getirmesi, tarımda karbon salınımını artırıp küresel ısınmayı hızlandırırken bir yandan da tarımı GDO'lu tohumlara mahkum ediyor. Türkiye'de 1980'li yıllarla birlikte başlayan tarımsal özelleştirmelerin hepsi, çiftçileri uluslararası kapitalist şirketlere mahkum bıraktı. Şirketlerin üretilen ürünleri belirler hale gelmesi ve dünya piyasasında ürünleri parasal kaygılarıyla bölüşümleri, gıda krizini kapıya dayandıran en önemli etkenlerden.

Kapitalistlerin Son Stratejisi:

HALK KOOPERATİFLERİNİ ŞİRKET KOOPERATİFLERİNE ÇEVİRMEK

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 2012 yılını Kooperatifler Yılı ilan etti. Yoksulluğun azaltılması, istihdam sağlanması ve sosyal entegrasyonun altını çizen, "Kooperatif girişimler daha iyi bir dünya kurar" temasına vurgu yapan Birleşmiş Milletler bu kararla bireyleri, toplulukları ve hükümetleri kooperatifler konusunda teşvik etmek istediğini belirtiyor. Birleşmiş Milletler'in, hazırlığı yaklaşık 12 yıl öncesine uzanan bu projesi incelendiğinde, bunun aslında bahsedildiği gibi bir sorumluluk projesi olmadığı anlaşılıyor.

Binyıl Zirvesi ve Binyıl Kalkınma Hedefleri

Binyıl Zirvesi için toplanan dünya liderleri yoksulluk ve açlığın sonlandırılması, eğitimin artırılması, çocuk ölümlerinin azaltılması ve anne sağlığının iyileştirilmesi gibi sekiz konuda kararlar almış ve bunları Binyıl Kalkınma Planı adı altında açıklamıştı.

Binyıl Kalkınma Planı'nın kararlarının alınmasından itibaren, Birleşmiş Milletler'in alt örgütlenmeleri ve onların bu projedeki paydaşlarından olan Dünya Bankası ve IMF hemen harekete geçmişti. Ardından Güney Asya, Güneydoğu Asya, Doğu Asya, Sahra Altı Afrika, Güney Amerika gibi kişi başı gelirin günlük ortalama 1,25 \$ olduğu bölgelerde, finansal yardımlar hemen uygulamaya konulmuştu. Bunun bir aşaması olarak da kapitalist üretim-tüketim ilişkileri içerisinde (ucuz işgücü olmak dışında) etkisiz eleman olan bölge insanların, ekonomik ve kültürel olarak da kapitalizmi içselleştirmesi için -üreten ve tüketen bireylere dönüştürülmesinde- kooperatif şirketler bir araç olarak kullanılacaktır.

Birleşmiş Milletler'in yine bir sosyal sorumluluk projesi olarak or-

Kooperatifler neredeyse insanlık tarihi kadar eski bir örgütlenme modelidir. Karşılıklı kültürel, sosyal ve ekonomik fayda için oluşturulan bağımsız yapılardır. Kooperatif yapısı kökeni itibarıyla, kaynakların ve işlerin beraberce paylaşma ve dayanışma ilişkileriyle örgütlendiği topluluklara dayanır.

taya koyduğu Kooperatifler Yılı Projesi de aslında kooperatif girişimlerini yani "şirketleşen kooperatifleri" yükseltmekte, "paylaşma ve dayanışmayı" temel alan kooperatif yapısına saldır-

maktadır. Dolayısıyla sermaye ve kar üzerinden şekillenen "kooperatif şirketlerin" önünü açmakta ve bunu yaparken de "sorumluluklu kapitalizm" imajını yaratmaktadır.

Birleşmiş Milletler çeşitli ihtiyaçlardan doğan birçok kooperatif modelini, şirketleşme yolunda bir aşama olarak değerlendirmekte ve daha geniş bir sosyal ve ekonomik gelişim kılıfına uydurmaya çalışmaktadır. 2012 yılının Kooperatif Yılı ilan edilerek yapılmak istenilen şey, toplumsal anlamda paylaşma ve dayanışma ilişkileriyle bezeli toplumsal imece kültürünün yeniden yaratılması değil; bireylerin

2000 yılında BM üyesi 189 ülkenin katılımı ile gerçekleşen Binyıl Zirvesi'nde toplanan dünya liderleri, 1990 yılından o güne dek toplanan verilere dayanarak 2015 yılına kadar gerçekleştirilmesi hedeflenen sekiz başlık belirlemiş ve alınan bu kararların ardından sıkı bir eylem planını uygulamaya sokmuştu.

ya da toplulukların çıkarları dâhilinde ortaklığı esas olarak kuracakları kooperatiflerin, kapitalizmin karşı karşıya kalacağı krizlerde bir süspansiyon aracına dönüşmesi olacaktır.

PERU'DA DEVLETLE HALK DEVAMLILIK KARŞI KARŞIYA

Ülkenin farklı yerlerinde çıkan çatışmalarda polis 3 kişiyi öldürdü, onlarca kişiyi de yaraladı!

Peru'da birçok bölgede yapılması planlanan altın madenlerine karşı yerel halkların başlattığı direnişler devam ediyor. Geçen Aralık ayında Cajamarca bölgesinde halkın madenlere karşı direnişini engelleyemeyen sol hükümet çareyi OHAL ilan etmekte bulmuş, ülkenin birçok yerinde direnişçilere saldırarak onlarca kişiyi yaralamış ve tutuklamıştı. Fakat Cajamarca'daki direniş, halkın zafarıyla sonuçlanmış şirket geri çekilmek

zorunda kalmıştı. Son olarak Temmuz ayının başlarında, Calendin ve çevresinde yapılmak istenen ve Güney Amerika'daki en büyük altın madeni projesi olan Conda Maden Projesi'ne karşı ayaklanan yerel halk şehir meydanında toplanırken, gösteriye izin vermek istemeyen polislerin saldırısıyla karşılaştı. Polisin sert saldırısına, taş ve sopalarla karşılık veren halk kamu binalarına da

saldırdı. Çıkan çatışmada, 3 kişi polis kurşunuyla can verirken onlarca kişi yaralandı. Eylemin hemen ertesi günü çatışmalar devam ederken polis bir direnişçiyi daha öldürdü. Fakat buna rağmen yerel halk, kendi yaşam alanları üzerine kurulmak istenen ve bölgedeki doğal yaşamı tamamen yok edecek olan maden işletmesine ve destekçisi devlete karşı direnmeye devam ediyor.

Öte yandan, Peru'da devlet ile halk sadece madenler yüzünden karşı karşıya gelmiyor. Temmuz ayının sonlarında, geçmişte işgal edip yerleştikleri Puerto Dos Tallos bölgesindeki gecekondularından mahkeme kararıyla çıkarılmak istenen halk ile polis çatıştı. Saatler süren çatışmada polisin plastik mermi, cop ve gaz bombasıyla yaptığı saldırılara, halk taş ve sopalarla karşılık verdi. Çatışmanın sonunda, polis tarafından zorla gecekondularından çıkarılan yaklaşık 1000 kişilik gruptan insanlar kendilerinin buraya gelip yerleşmeden önce devletin buradan haberdar bile olmadığını belirttiler.

ZAPATİST KAHVE KOOPERATİFLERİ:

“YENİ BİR DÜNYA İÇİN EYLEMEYE BAŞLAMAK”

Nasıl ki EZLN kapalı yüzleri ve kamuflajlarıyla Meksika devleti özelinde dünyadaki tüm iktidarların yüreğine korku saldıysa; Zapatist Kahve Kooperatifleri de paylaşma ve dayanışma ile kapitalizmin neo-liberal şirketlerinin korkulu rüyası olmaya başlıyor!

Aslında Zapatist Kahve Kooperatifleri Hareketi, 17 Kasım 1983'te Chiapas dağlarında ilk gerilla kampının kurulmasıyla başlayan ve 1 Ocak 1994'de Chiapas'ın özgürleştirilip, otonom bölgelere çevrilmesiyle doruk noktasına ulaşan EZLN'nin (Ulusal Zapatist Kurtuluş Ordusu) silahlı direnişinden pek de farklı değil. Nasıl ki EZLN kapalı yüzleri ve kamuflajlarıyla Meksika devleti özelinde dünyadaki tüm iktidarların yüreğine korku saldıysa, Zapatist Kahve Kooperatifleri de paylaşma ve dayanışma ile kapitalizmin neo-liberal şirketlerinin korkulu rüyası olmaya başlıyor!

Kahve, dünyada petrol ve zeytinyağından sonra ticareti en fazla yapılan "hammaddedir". Kahve, bu özelliği ile büyük şirketler ve araçların elinde üretimden işlenmesine ve dağıtımından satışına kadar yüz milyonlarca insanın sömürülmesine yol açan bir silaha dönüşüyor. Kahve üretiminde önde gelen ülkelerden olan Meksika'nın Chiapas bölgesi ise kapitalist şirketlerin ağzını sulandıracak kadar büyük bir paya sahip.

Sömürünün hâlihazırda çok yoğun olduğu bu alanda, 1989'da neo liberal hareketin yükselişinin hızlanmasıyla beraber "Uluslararası Kahve Anlaşması"ndaki kısmen

de olsa üreticiyi koruyan maddeler feshedilmiş ve tarihte "Kahve Krizi" olarak adlandırılan, kriz patlak vermişti. Tabii ki tüm krizlerde olduğu gibi bu krizde de büyük kahve ve şirketleri ve araçlar karlarını katlarken, yoksul köylüler daha da yoksullaşmıştı. Öyle ki; bu dönemde araçlar köylüye 1 kg kahve için, sadece 60 Cent öderken, aynı kahvenin kilosu, Avrupa ve Amerika'daki süpermarketlerde en az 10 Euro'dan satılıyordu.

Kahve fiyatlarındaki bu düşüş yerel üreticiler ve köylüler için bardağı taşıran son damla oldu ve 1 Ocak 1994 devriminin önünü açan olaylardan biri haline geldi. 1994 Zapatist devriminden sonra silah seslerinin azalmasıyla Zapatistler sosyal ve ekonomik hayatı düzenlemeye koyuldular. Köylüler bu düzenlemelerin önemli bir ayağı olan kooperatifleşme çalışmalarına başlarken, EZLN de ürünlerin Meksika dışında dağıtılacağı dayanışma ağları kurmak için çalışıyordu.

Nihayetinde ilk kahve kooperatifi, Mut Vitz (Dağ Kuşları) Chiapas'ın dağlık bölgelerinden Juan De Libertad'ta 200 küçük üreticinin katılımıyla kuruldu ve 1999'da, muhalif dayanışma ağları vasıtası ile araçlara ve vahşi kapitalizme hiç bulaşmadan yak-

laşık 345 ton kahveyi Avrupa ve Amerika'da dolaşıma soktu. "Dağ Kuşları Kooperatifi" takip eden 3 sene içerisinde üretim kapasitesini yeni üyelerin katılımıyla beraber beşe katladı. Fakat "Dağ Kuşları Kooperatifi" tüm üreticilerin katılımıyla aldığı bir kararla, hem biyolojik kahve sertifikası için gerekli olan 3 senelik geçiş sürecini tamamlamasını hem de diğer bölgelerde de yeni kooperatifler kurulmasını teşvik etmek için bir süre üye alma-mayı seçti.

Bir diğer kooperatif Yachil Xojobal Chulchan (Gökyüzündeki Yeni Işık) 2001 yılında kuruldu ve 2002'de 328 üyeye ulaştı. Daha sonra sırasıyla; Yochin Tayel Kinal (Yeni Bir Diyar için Çalışmaya Başlamak) ve Ssit Lequil Lum (Doğa Ananın Meyveleri) kooperatifleri birer sene arayla kuruldu ve hemen bu üretim ve dağıtım zincirinin birer halkası haline gelmeyi başardılar.

Kooperatif ve dağıtım ile ilgili kararlar, tüm üyelerin bir araya geldiği meclislerde tartışılıyor ve işlerin kolay yürümesi için oluşturulan yürütme kurulu tarafından hayata geçiriliyor. Yürütme kurulu katılımcıların inisiyatifleri ile her 3 sene bir yenileniyor.

Toplamda iki bin beş yüz kişinin dahil olduğu kahve kooperatifleri, her yıl yüzlerce ton kahveyi üzerine makul bir "geçim payı" koyup, Avrupa ve Amerika'daki dayanışma ağlarına gönderiyor. Bu süreçten sonra Avrupa ve Amerika'da belli merkezlerde işlenen kahve 13 ayrı ülkede muhalif grup ve kolektiflerce dolaşıma sokuluyor. RedProZapa (Zapatist Ürünler Dağıtım Ağı) ile ilişkili olan bu kolektifler hem para ve kar hırsı gütmeyen bir "geçim ekonomisi" anlayışını hayata geçirmiş oluyorlar hem de Chiapas'taki otonomların ayakta kalmasına katkıda bulunuyorlar. Şöyle ki; bu dağıtım ağları vasıtası ile sağlanan gelirlerin azımsanmayacak bir kısmı otonomlardaki, eğitim ve sağlık gibi sosyal giderler için harcanıyor.

Tüm bu verilere ve deneyimlere bakarak tekrar düşündüğümüzde, kooperatif çalışmaları ve dağıtım ağları Chiapas köylülerinin bir "geçim kaynağı" olmasının ötesinde Zapatist Hareketin ayrılmaz bir parçası, daha doğrusu Zapatist köylü yoldaşların söylediği gibi "silahların sustuğu yerde başlayan söz ve eylemin en somut örneğidir."

Aslına bakılırsa sadece kooperatiflerin ismine baktığımızda bile,- Dağ Kuşları, Gökyüzündeki Yeni Işık, Yeni Bir Dünya için Çalışmaya başlamak, Doğa Ananın Meyveleri- üretilen ve dağıtılan şeyin sadece kahve çekirdekleri değil aynı zamanda yeni bir dünyaya duyulan özlemin Chiapas'ta yeşeren ve tüm dünyaya yayılan tohumları olduğunu görebiliriz.

